

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

LÄS —

VACKRA BARN
OCH FULA GUBBAR
av

Einar Nerman (sista artikeln)

Finns ingen vrå för andakten?
av

Fanny Wilamowitz-Moellendorff

HOS HUGH WALPOLE, VÄRLDS-
STADENS ROMANTIKER
av

Gurli Hertzman-Ericson

Trädgårdssida-Teckningar ur
vardagslivet av Chatham-Moder
m.m.

— I DETTA N:R.

"SPELET KAN BÖRJA"
*Gösta Ekman på väg
till säsongens första repeti-
tion på Oscarsteatern*

K R Ö N I K A

OM BRIST PÅ FANTASI I VERKLIGHETEN OCH I BÖCKER

BLÅBÄREN SÄLJAS NU — ELLER rättare säljs inte, för ingen vill köpa dem — för 15 öre kg. här uppe i Helsingland. Skogsbackarna äro svarta av bär. Även en ovan plockare plockar trettio liter per dag. Men vad är det egentligen för glädje med det, då priset är så otroligt lågt eller då man rent av ej blir av med bären. Alla bjuder ut blåbär och alla hushåll äro övermättade.

Man är fattig här och man vill gärna arbeta för aldrig så liten förtjänst, men när ingen vill köpa ens för det mest blygsamma pris, vad ska man då göra?

Skogarnas överflöd räcker till för hur många plockare som helst, jag tänker sör-länningarna hade användning för blåbären, nog är det väl då ett egendomligt slöseri med vår Herres håvor, att bären i milliontals milliontals få ruttna bort?

Jag tänker ibland, om Danmark låge i Norrland, skulle inte landets möjligheter vara bättre utnyttjade då? Är det för att danskarna är mera arbetsamma, som de ta väl vara på varje inkomstmöjlighet? Eller är det inte snarare för att deras fantasi är mera rörlig, som de se utvägar, där tunga svenskar inte se någonting?

Skulle inte t. ex. det kunna tänkas, att de små handlandena här i bärtrakterna själva kokade saft av blåbären eller torkade dem och sen försågo affärsmän söderut med varan? Det är inga trollkonster att koka blåbärssaft; med prisen på bär här uppe måste det bli en god förtjänst. Saf-ten kunde väl förresten levereras till armén, eller sjukhus eller andra inrättningar till skäligt pris.

Men det är inte bärår alla år, invändes. Nej, men detta hindrar väl inte att man de år, då det är bärår, tar vara på bären? Folket i bygderna är pigga att plocka, blott de veta att de få avsättning för bären.

Jag har ofta lagt märke till, och jag undrar om inte det är typiskt svenskt, att folk ha så liten företagsamhet, eller rättare sån brist på fantasi i sina företag! Man apar efter det, som redan finnes, men har intet eget initiativ. (Gud vet, förresten, om en människa med initiativ, med förslag till förbättringar, skulle egentligen uppskattas i t. ex. våra ämbetsverk? Jag har mina dubier.)

En bildad dam sätter upp ett hembageri: Elisabeth-bageriet. Det går utmärkt. Vips sätter en annan dam upp Albertina-bageriet. Som också går bra. Då sätter en tredje fort upp Marianne-bageriet och en fjärde Annmarie-bageriet

När den femtionde bildade damen satt upp Charlotte-bageriet gå alla bagerierna mindre bra. En god idé är fördärvad.

En tidskrift har ett bra namn och går bra på sitt bra namn.

Inom kort tid finns det ett halvt dussin tidskrifter med likartade namn, de där alla föra en tynande tillvaro.

Så den faran är det ju alltid med min utmärkta bäridé, att om en handlande i socken satte upp ett bärkokeri, och det gick fint, så skulle alla handlande i den och alla socknar sätta upp bärkokerier. Man skulle överbjuda varann, när det gällde att köpa och underbjuda varann, när det gällde sälja och så skulle alltihop gå i kull. Och man skulle trött och utledsen förklara, att hela idén var dum och omöjlig och att blåbär måste ruttna ner i milliontals milliontals.

Trots att det finns folk som vill plocka dem och trots att det finns folk — några 20-tal mil därifrån — som vill köpa dem. För betydligt högre pris än plockarne betinga sig.

Man har försökt med bærtorkerier, och det har visst gått tämligen åt skogen. Slut-sats: alla försök att tillvarataga blåbären äro dömda att misslyckas.

Hit med en liten dansk småbrukare! Eller kanske en smålänning döge? Den lä- rer ju kunna klara sig på en sten i havet.

Människor mixtra och väsnas med små trädgårdslappar för att få något ur jor- den, här dignar jorden, all omsorg förutan, av de härligaste frukter. Nog är det väl katten, att ingen har så pass mycket energi, att han kan räkna ut något sätt att ta vara på skatterna?

Mitt husmoderliga hjärta — som jag inte trodde jag hade något — uppröres.

*

En herre har anklagat författaren Harry Blomberg för plagiat. Det rör sig om den senares bok »Babels älvar».

Som jag inte läst boken, kunde det tyckas att jag inte borde ha något att säga i saken. Men jag har läst anklagelsen. Och den är mycket sägande.

Blomberg har alltså använt sig av en del upplysningar om Gammal-Svenskbyborna — »Babels älvar» handlar om dem — som han inhämtat i en gammal tysk bok.

Det är ungefär som om någon utlänning, som ville skriva en bok om Sverige och svenskars öden och äventyr förr i världen, hämtade detaljer om svenskarnas liv ur någon svensk bok, säg Grimbergs »Svenska folkets underbara öden».

Denna bok kan bli ett plagiat, men den behöver naturligtvis inte bli det. Det är väl inte händelseförloppet, knyckt eller inte, det är väl inte de mer eller mindre realistiska skildringarna av bruk och sed- vänjor, som gör en bok till konst?

Lever Harry Blombergs egen ande i »Babels älvar» är det väl komplett likgiltigt var han hämtat sin inspiration!

En av nyare tids största nyskapare inom måleriet hämtade icke sällan impulser för sina naketbilder från fotografier och plan- scher i tidningar. D. v. s. impulser är fel

uttryck. Hans impulser, det som drev ho- nom att skapa, satt djupt inne i hans egen själ, men en yttre anledning, som t. ex. en bild i en tidning, kunde vara en ut- gångspunkt för honom.

Äro alla preraphaelitiska stora konstnärer plagiatorer? Komponerar icke den ene ma- donnan och barnet efter samma schema som den andre? Och ändå är varje konst- verk väsensskiljt, bär varje tavla sin ska- pares signatur. Icke bara bokstavligen.

Jag vet inte om Harry Blomberg någon- sin varit på Dagö eller någonsin sett en Svenskbybo. Detsamma är det också.

Om »Babels älvar» är ett konstverk, så måste den vara sann och äkta. Om detaljer äro hämtade härifrån eller därifrån kan det inte inverka på helheten. Men är de- taljerna huvudsaken, ger boken sig ut för att vara resultatet av ett självständigt ve- tenskapligt forskningsarbete, då är saken betänklig.

Är gamla seder och bruk — hämtade ur annan litteratur — bara ramen kring människor, som författaren levandegjort, tycker jag att det är lika löjligt att tala om plagiat som det skulle vara att kalla den plagiator som för att måla en hi- storisk tavla studerade dräkter och hus- geråd på någon därtill lämplig gammal mål- ning. (Märk väl: icke studerande mål- ningssättet, som är den andre måla- rens egenart, utan klädernas och husgerå- dens utseende, för att sedan skildra dem på sitt eget sätt. Vilket är något helt annat.)

Vore konsten så enkel, att man utan vidare kunde taga av andra och av detta långods göra konstverk, då vore det en smal sak att vara konstnär. Men det är en stor och svår sak.

Är »Babels älvar» ett oinspirerat stycke historia är det komplett likgiltigt om den är »plaggad» eller inte. Är den ett per- sonligt verk, buret av en personlig känsla är det också komplett likgiltigt om oviktiga detaljer i den är »plaggade» eller inte. Så det.

*

När minnet av Jeanne d'Arc begicks i Paris nu senast, nedlade rösträttskvinnorna en krans vid hennes staty. På banden lästes:

»Till Jeanne d'Arc, som räddade Frank- rike, men som, om hon levat nu, inte skulle ansetts värdig att välja riksdagsman.»

Kransen ansågs naturligtvis mycket olämplig och borttogs fortast möjligt av po- lisen.

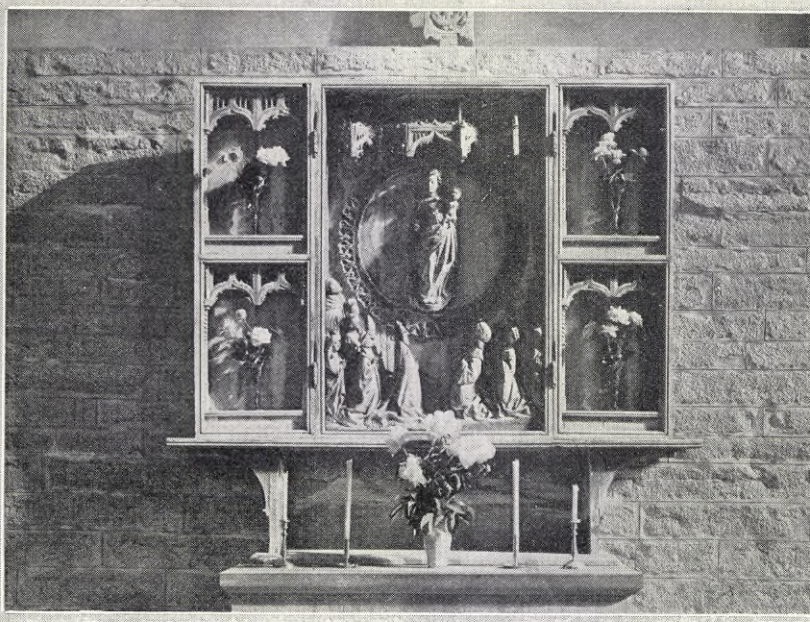
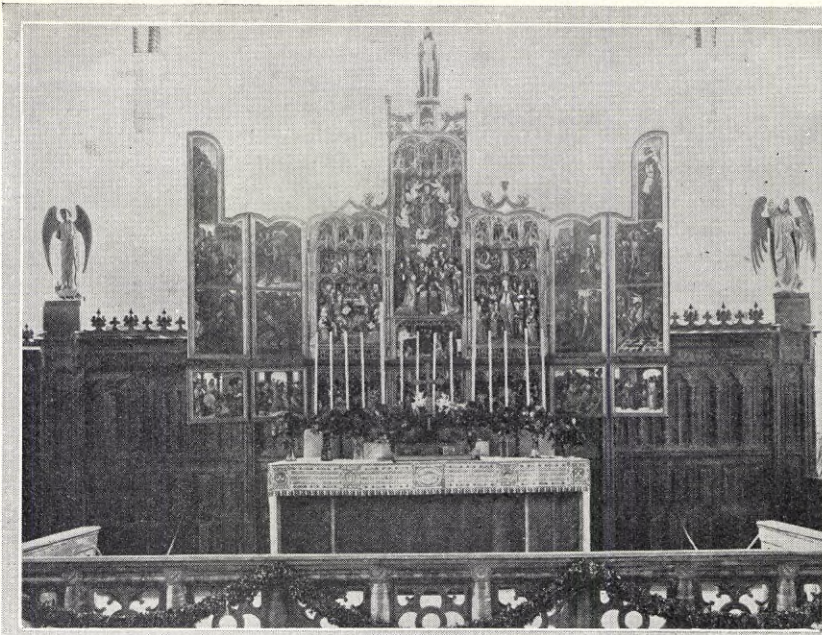
Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

T. v.: Högaltaret i Birgittas kyrka smyckat till högtidsvesper. — T. h.: Rosenkransaltarskåpet, en gång skänkt av Märten Skinnare. Levande rosor ersätta de bortbrutna bilderna.

FINNS INGEN VRÅ FÖR ANDAKTEN?

PÅ BIRGITTAVESPER I VADSTENA
EN GUDSTJÄNST EFTER BIRGITTAS ÖNSKAN.

VI SVENSKAR ÄRO VANA VID OCH tycka om att resa utomlands och där samla skönhetsintryck. Vi glädja oss, när andra folk taga vara på sina kulturskatter och vårda sina historiska minnen och skönhetsvärden. På sistone ha även vi allt mer och mer sökt skydda de egna klenoderna från förfall eller glömska. Studiet av gångna tiders arbete, troslov och ideal skapar ökade krav på egen pliktuppfyllelse och målmedvetenhet; vördnaden för det förflutna manar till ansvar för framtiden. Våra fäders skönhetsdrömmar, deras förmåga av hängiven andakt inför naturen och konsten, deras segervissa tro på bönsens förmåga att skänka kraft och frid till såväl levande som döda kunna ännu i dag verka inspirerande på mottagliga sinnen och leda oss mot

Rotlösa människor finns det alltför gott om i vår tid, säger grevinnan Fanny von Wilaowitz-Moellendorff, som här skildrar en gudstjänst efter Birgittas sinne i Birgittas egen kyrka. Vi finna sällan en tillflyktsort för vår ande i våra kyrkor, av vilka de flesta stå stängda då ej gudstjänst pågår. Samma klagan över fromhetslivets förflackning genom för mycket predikan, för litet tillfälle till enskild andakt, kommer också från Lydia Wahlström, som i sin bok Själens hälsa fordrar plats för samling och andakt i kyrkan. Ha de inte båda rätt?

den andliga fördjupning, som vår tid mest av allt torde behöva. Tacksamt hälsar man därför varje nytt bemödande att draga fram ur glömskan de endast skenbart förgängliga skatter, vilka skapats av människors strävan mot oförgänglighet.

Vårt lands i alla avseenden märkligaste kvinna, den heliga Birgitta, är ännu relativt okänd och främmande för de flesta utav oss. Vi ha på något sätt fått den uppfattningen, att hon var en ytterlighetsmänniska, och däri ha vi förmodligen rätt. Ytterlighetsmänniskor bruka vi sucka efter, när någonting går på tok här i världen, men vi äro för bekväma för att trivas riktigt bra i deras närhet, och vi akta oss noga för att låta våra personliga förhållanden komma inom synvinkel för deras omutligt klarseende ögon. Vi vilja också gärna göra den heliga Birgitta till ytterlighetskattolik och till arbetare uteslutande i den medeltida vingården. Och häri ha vi säkerligen orätt, ty då glömma vi — jag talar nu om genomsnittsmänniskan, icke om den historiskt, estetiskt eller religiöst bildade — att Birgitta var sin tids och i Sverige kanske alla tiders mest samhällsmoderliga kvinna, för vars barmhärtighets- och rättfärdighetskänsla inga gränser funnos. När man läser hennes uppenbarelser, hennes klosterregler och hennes levnadsteckning häpnar man över, hur oberoende hon är utav både tid och rum, andliga och världsliga överheter och meningar.

Man inser så småningom, att hon hör till den lilla skaran benådade, som fått skönja något av evighetens ljus, och vars eget ljus därför också strålar "sub specie aeternitatis".

Sedan tio år tillbaka anordnas en aftonandaktsstund i Vadstena klosterkyrka d. 23 juli, "till minne av den heliga Birgitta och hennes dödsdag den 23 juli 1373". Avsikten torde väl närmast vara att hålla Birgittaminnet kärt och levande i den stad, som vuxit upp kring hennes fromma stiftelse, och att samla till gemensam gudstjänst de många, för vilka hennes namn blivit en symbol, som manar till innerligare troslov och skärpta fordringar på den egna kärleksverksamheten. Men denna andaktsstund tycktes — åtminstone mig, då

(Forts. sid. 923.)

Relikskrinet med det berömda textilverket, drottning Filippas bärtäcke.

Den heliga Anna med den heliga jungfrun och Jesusbarnet i knäet.

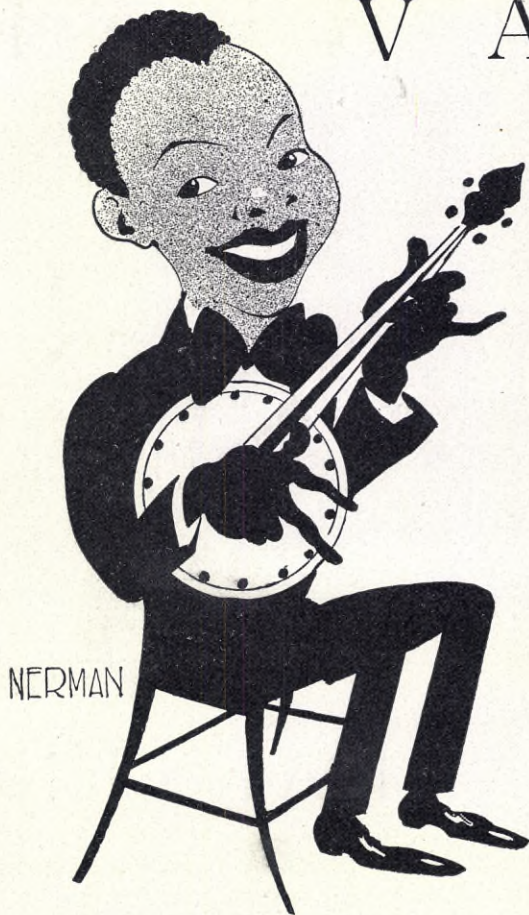
Gruva Er inte för stöket

TAG TOMTENS

SKURPULVER

V A C K R A B A R N

I KUNGLIGT SLÄPTÅG

Negersångare med banjo.

PRINS WILHELM HADE VARIT älskvärd nog att en gång under en av våra årliga utflykter till den franska Rivieran föreslå oss att göra honom sällskap till Amerika. Han skulle i början av oktober 1927 göra en tripp dit över och tala om sina vilda jakter i Afrikas urskogar. Naturligtvis accepterade vi hans förslag med största tacksamhet. Vi förstodo vad en kunglig introduktion skulle betyda för oss i det stora demokratiska landet i väster.

Vår färd skulle gå över Sverige, och den 23 september år 1927 stego vi så i Stockholm på natt-tåget till Göteborg. »Stego på» är måhända inte rätta ordet vad mig själv beträffar. En hastigt påkommen förkylning hade lagt mig på sjukbädden, och om jag säger »frakta» kommer jag nog sanningen närmare. Hur det än var, så kommo vi i alla händelser lyckligt och väl till Göteborg, där det nya motorfartyget »Gripsholm» låg och väntade på oss. Jag kan inte säga, att jag var i bästa form för en ocean-crossing, och mina tre första dygn på böljan blå gingo helt i sjösjukans tecken. Varken brom eller »Mother-sill» hjälpte mig ur eländet. Inte förrän en människovänlig sjuksyster givit mig en insprutning av atropin och båtens välvillige befälhavare, kapten Anderberg, vänligt nog upplåtit åt oss en lyxhytt på övre däck, kvicknade jag till och mina avdomnade och ut- och invända livsandar kommo på rätt köl igen. Trenne dagar hade gått, det vart afton och det vart morgon, men på den fjärde dagen var jag åter på fötter och kunde till fullo njuta av alla en ocean-trips förlustelser.

Det var en trevlig samling svenskar och svenskamerikanare vi nu stiftade bekantskap med, och i Prinsens och den gemytliga kammarherre Rolf von Heidenstams sällskap formligen flögo dagarna sin kos. Vi sportade och spelade däcktennis och i den storslagna simhallen döko vi omkring som fiskar. En stor tävlan i allehanda sportgrenar, såsom potatisplockning, kudd-

Med denna artikel avslutar Einar Ner-
man sina anteckningar för Idun från ett skif-
tande och innehållsrikt konstnärsliv. Denna
gång gör han resan till Amerika i sällskap med
Prins Wilhelm.

fäktning och all annan ädel idrott hölls under allmänt jubel. Resans clou blev emellertid den stora kostymfesten. Alla måste uppträda kostymerade, och nu blev det att leta i koffertar och handväskor. Brokiga pyjamas blevo till festliga orientaliska dräkter, och mången söt geisha uppenbarade sig i japansk peignoir eller nattrock. Prinsen hade vi skrudat i en mycket kort, brokig nattrock, och en färgglad damhalsduk blev en magnifik turban. Själv blev jag skeppsläkare och fick som assisterande sjuksköterska kammarherre von Heidenstam, som med en väldig assurspruta försökte göra de våldsammaste atropininsprutningar på den församlade menigheten. Våra undersökningar av patienterna väckte jubel, och det var många sjukdomsfall den natten. Jag minns, att vi avslutade det hela med barnlekar, och helt uttröttade efter nattens »orkidéer» sutto vi till slut i en ring på golvet och smusslade sko. En fest, som sent skall glömmas.

Med vemod tänkte vi nu allt mer och mer på avskedets stund, då vi skulle skiljas från de nya vänner, vi träffat på denna resa, och en förkänning, att vi snart skulle vara »over there» fingo vi, då Prinsen en av de sista dagarna mottog ett trådlöst meddelande, att hans manager önskade ett tiotal karikatyrer av honom från min hand. Nu hade jag lyckligtvis varit beredd på något dylikt, och under en visit på Stenhammar sommaren förut hade jag gjort en massa förstudier av min kunglige modell. Så nu var det egentligen endast att fullborda dessa. Det visade sig sedan att de voro mig till största nytta, ty då vi kommo i när-

heten av den världsberömda Frihetsgudinnan i New Yorks hamn, antrades båten helt plötsligt av ett tjugotal företagsamma reporters, som fingo slåss om teckningarna, vilka skulle tjänstgöra i stället för de vanliga tidningsfotografierna. Men som de ändå inte räckte till alla New Yorks-blad, blev det likväl en hel del knäppande av kameramännen, och där placerades vi, varvtals Prinsen, varvtals Kajsa och varvtals jag. Dagen därpå hade vi också det stora nöjet att beundra våra vackra konterfej i den amerikanska trycksvärtnan.

Det var, som sagt, dystert att behöva skiljas från alla ens nyförvärvade vänner, men avskedets timma slog och efter att ha gjort upp om att träffas igen i den Nya världen, skildes våra vägar. Det såg först lite besvärligt ut att komma igenom den amerikanska tullen med alla mina medhavda tavlor, men med Prinsens hjälp klarades allt i en handvändning. Bagaget var däremot värre att få reda på. Den Svensk-Amerikanska linjen tycktes ha lagt sig till med en ful ovana att först »droppa» det i böljan blå, innan det hamnade i ägarens händer. Samma sak hände också nu, och som vi hade otur, var det vi som fick vänta, innan vi fingo vårt på det torra igen. Och naturligtvis var det just den »trunken», som härbärgerade Kajsas högtidsstass. Även denna gång blev emellertid Prinsen vår räddande ängel och som han talade först med bolaget, så fick Kajsa inte endast en ny fin koffert, utan även den vackraste nya klädning, så att jag nästan tror att hon önskat de tappat hela bagaget, medan de ändå voro i farten.

Hade vi en gång gjort ett snöpligt intåg i den engelska huvudstaden, så blev detta så mycket pampigare. Vid kajen, där »Gripsholm» landade, mötte oss en massa poliser, och med en polisbil framför och en bakom oss sköto vi som pilar genom stadens vimmel. Jag kan så tydligt se oss. Först poliser, så Gustafsson med bagaget, så Prinsen och Kajsa, se'n kammarherre von Heidenstam och undertecknad, och så poliser igen. All trafik stannade, polisvisslorna tjöto och på tio minuter voro vi framme vid Waldorf-Astoria, där det reserverats rum för Prinsen. Som han skulle stanna ett par dagar i staden, innan föreläsningsturnéen började, och som vi kommit överens om att gemensamt göra staden osäker ett par dagar, togo vi in på samma hotell.

New York besågs sedan härs och tvärs. Vi foro ut till Coney Island och förlustade oss på dess nöjesfält. Vi provade dess rutschbanor, skjutbanor och allt annat i långa banor. En gentilare bil hade ställts till vårt förfogande av Prinsens välvillige agent, och tack vare denna flögo våra tre dagar fram under fröjd och gamman.

Vårt första intryck av New York blev naturligtvis ett enda jäkt, allt är blott hets och oro. Man blir beklämd över denna blandning av alla världens raser, som man möter på stadens gator, i bussar och i »subways». Men skyskraporna äro ju storslagna, och se'n vår sista visit där i landet, tycktes de ha vuxit som jättesvampar ur jorden.

En världsberömdhet: Madame Galli-Curci.

O C H F U L A G U B B A R

T I L L U . S . A . A N D R A R E S A N

Efter en veckas sömnlöshet drogo vi oss emellertid ned till artiststaden, den gamla Greenwich Village, en riktig oasis i den stora storstadsöknen. Kvarteret ligger runt om Washington Square, och där hittar man ateljéer i nästan varje hus och små artistrestauranger i minst varje gathörn. Ett verkligt pittoreskt kvarter, efter amerikanska förhållanden rätt billigt, men skulle man jämföra med priser hemma i Sverige, är allt minst fyra à fem gånger så dyrt. Den, som t. ex. i Stockholm består sig med lyxen av en tiorumsvåning och tre tjänsteandar, får här nöja sig med två rum och ett badrum. Badrummet är ofta även inrättat som kök, och husets härskarinna får vanligen ikläda sig en tjänarinnsa skenad. Men här tar man allt så mycket enklare än därhemma. Hur många trevliga middagar och luncher gavs icke för oss, där värden själv stod och stekte kottetter bakom en skärm och vi alla glatt hjälpte till med serveringen.

Vi togo seden dit vi kommo, och snart voro Kajsa och jag installerade i en liten våning, bestående av ett rum, badrum och »kitchenette», i ett stort »apartment» hotell, 5:th Avenue Hotel. Här sågo vi i vår tur våra vänner på små middagar, serverade på den minimala servis, vi för några cents lagt oss till med hos Woolworth's, ett slags 25-öres basar i jätteformat.

Jag hade nog tänkt mig några veckors vila, innan mitt teckningsarbete skulle börja, men en kraftig telefonpåringning redan kl. 8 på morgonen den första dagen på hotell Waldorf gjorde mig påmint om, att jag var där för att arbeta och inte fick ligga och lata mig. Jag fick fatt i telefonen, men man kommer inte ostraffat från en tiodagars härlig oceantrip. När jag yrvaiken grep luren, tyckte jag att min säng helt plötsligt började gunga och resa sig på tvären. Den energiske och påpasslige journalisten, som ringde mig, var redan nere i hotellets hall, och frågade om han fick komma upp och resonera med mig om ett engagement i den stora aftontidningen »Evening World». Vad var att göra? Jag bad honom skynda upp, men innan han hunnit min dörr, var jag ur rummet. Sjögången var mig för stark, och med ett språng hade jag försvunnit in i dörren mitt emot, där jag såg en bäddad säng stå tom. Den tillhörde gudske'lov kam-

marherre von Heidenstam, som redan var utgången i staden, och helt fräckt slängde jag mig där, tills de värsta dyningarna gått över. Kajsa, stackare, fick i en hast taga emot den morgontidige inkräkaren, och från och med följande dag var jag också medarbetare i hans tidning. Nu fick jag bråttom att besöka teatrar och kabareter och de första offren för min penna blevo Eddie Cantor, en talscenens Chaplin, och Ed.

Wynn, en annan lustigkurre. Sen blev det en hel del andra av New Yorks teaterfolk.

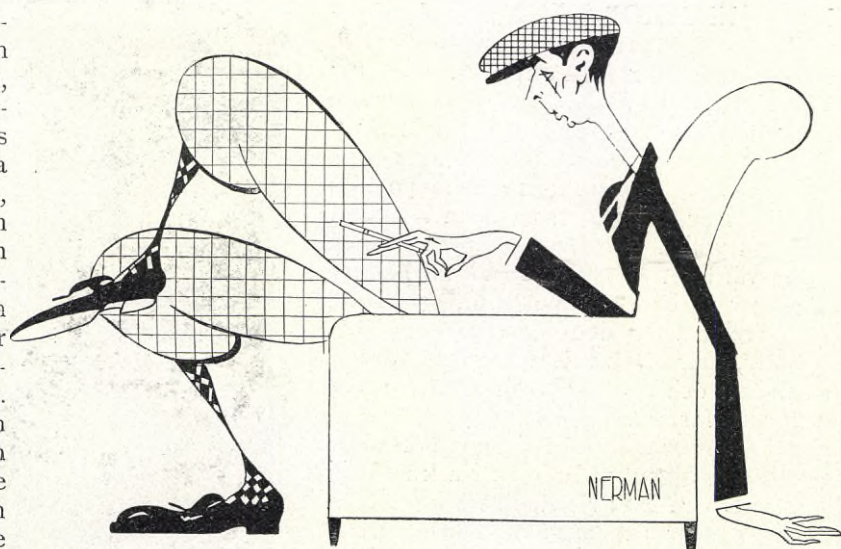
Det blev dock icke så mycket teaterkarikatyrer, jag kom att göra därute. Som tidningen ifråga icke helt ville gå med på mina villkor, tog jag min Mats ur skolan och ägnade mig åt de större magasinerna och bokförlagen. Jag hade fått en del goda introduktionsbrev från ett engelskt bokförlag och dessa jämte mitt »Tatler»-arbete öppnade så gott som alla portar för mig. Det blev att ligga i. Jag ritade affischer, barnböcker, karikatyrer av radiostjärnor, med mera. Ett av de sista uppdragen förde mig till de stora biograferna, så helt olika de härhemma. Programmet var övervuldigande. När man orkat igenom varietéprogrammet med stora operakörer och baletter, var man redan uttröttad. Greta Garbo var just då det stora namnet därute, och trots vi tre olika gånger stodo i kö, där hennes spel gick av stapeln, fingo vi ändå inte se en skymt av henne.

En av första dagarna i december kom Prinsen tillbaka till staden lagom för att öppna en utställning, vilken jag blivit inbjuden att hålla i Wanamakers stora »shop». Man gjorde stort väsen av Prinsens närvaro vid utställningens öppnande. Dödstrött som han var, hade jag knappast hjärta att draga

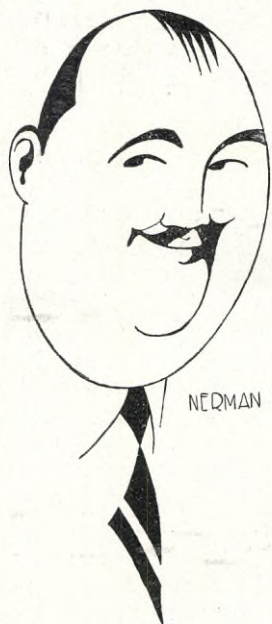
honom dit, men efter alla förberedelserna för hans värdiga mottagande var jag så gott som tvungen. Älskvärd som alltid följde han oss dit, och redan vid dörren möttes vi av affärshusets tvenne direktörer. Uniformerade pager följde oss så till själva utställningslokalen, och där blev det ett intåg i stil med vår New Yorkentré. Det var att försöka se allvarlig ut och tåga fram på den långa röda mattan. Under den svensk-amerikanska publikens hyllningssori skredo vi så fram. Kameror smällde, och filmditos vevades värre. Och så togo presentationerna vid. Det blev bugningar och nigningar, och en äldre tant var så i tagen, att hon även gjorde hovnigning för mig.

Utställningen hade föregåtts av en flottare lunch, som Wanamaker's direktörer hade ordnat på vårt hotell för den amerikanska pressen. Den dagen vajade svenska flaggor utanför hotellets fasad, och under lunchen skälades och hölls tal för gamla Sverige och den svenska konsten. Även jag blev tvungen att säga något vackert till tack, fast att hålla tal nu inte är min starka sida. Efter den utställningen figurerade vi livligt i bladen, och beställningarnas mångfald duggade. Jag fick bl. a. beställning på att utsmycka alla Selma Lagerlöfs böcker för det stora förlaget Doubleday, Doran & Comp. och genom samma förlag fick jag flera goda förbindelser.

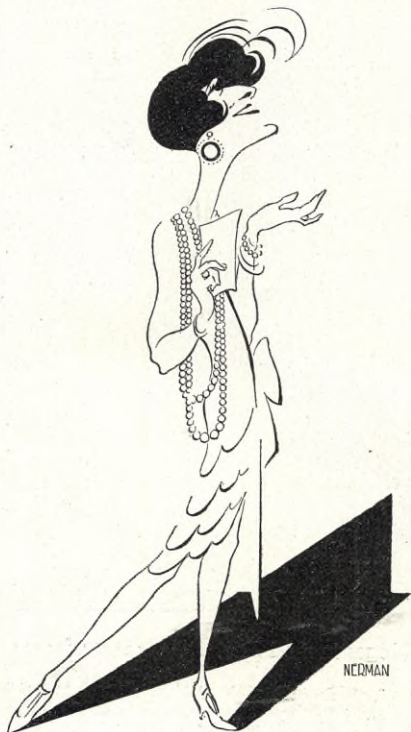
I februari togo vi en norsk ångare hem, över Sverige gick resan via Frankrike till London, och sen dess skrida dagarna sin jämna lunk här i Old England.

H. K. H. Prins Wilhelm ombord på »Gripsholm».

Paul Whiteman, jazzkung och radiostjärna.

Mary Garden ger konsert i New York.

Amerikas största Ibsenskådespelerska Eva Le Gallienne.

VÄRLDSSTADENS ROMANTIKER

HOS HUGH WALPOLE I LONDON

FÅ MÄNNISKOR KÄNNA SIN STAD så väl som den engelske författaren Hugh Walpole. Han har funnit romantiken i det oändligt rika och växlande men på samma gång stabila som världsmetropolen London utgör, och han ser dess olika aspekter både med verklighetsmänniskans och poetens ögon. Han är flanören, som även i det till synes obetydliga förstår att upptäcka nya skönhetsvärden, och ingen kan som han ge stämningar av en Londongata under en kylig och frostklar höstmorgon eller diset över Piccadilly, när själva husväggarna förlora sin soliditet och den opalfärgade luften plånar ut alla fasta konturer.

Det är i synnerhet den del av Piccadilly som sträcker sig utmed Green Park ned till Hôtel Ritz, den del av gatan som ännu äger det romantiskas och avskildas tjusning, innan den övergår i lyxaffärernas och folkvimlets stora stråk, som vunnit Hugh Walpoles hjärta, och det är därför ganska naturligt att han slagit ned sina bopålar i centrum av London, närmare bestämt i hörnet av Piccadilly och Half Moon Street, en miljö, som han förträffligt skildrat i en av sina senaste romaner "Wintersmoon".

I sin lilla trerumsvåning har han inrett en värld för sig, präglad av sin ägares konstnärstemperament, och med ett tillskott av den engelska hemtrevnad, som icke blott är identisk med kolelden, eftermiddagstéet och de bekväma sittplatserna, utan lika mycket en utstrålning av den lyckokänsla en människa erfar i den miljö hon själv skapat och med vilken hon känner sig förtrogen.

Där Hugh Walpole sitter med benen i kors och pipan i munnen, trygg och lugn, men med en intelligent och vaken blick bakom glasögonen, märker man i hur hög grad miljön är en avspeglning av hans eget kynne. Han tycker om det engelskt traditionella och samvaron med vänner i en intim krets, men han är också mångfrestaren, som vill se sig om i världen, studera, iakttaga och utnyttja sina erfarenheter. Reslusten har han i blodet, kanske från den tid han som femåring lämnade sin födelsebygd i Nya Zeeland. Under världskriget vistades Hugh Walpole som kungligt sändebud i Ryssland och passerade flera gånger Stockholm, vars skönhet han kände sig mycket tilltalad av. I förbigående passar han också på att nämna den starka samhörighet han känner med det skandinaviska kynnet och sitt intresse för den nordiska litteraturen.

Det är något synnerligen rörligt i Hugh Walpoles författartemperament, vilket också framgår av hans romaner med deras ingående människokunskap och känsla för skiftande valörer. Han hör till dem som alltid måste ha något att sysselsätta sig med, och i närvarande stund torde han väl vara en av Englands mest produktiva författare med anknytning till Galsworthy och skildrarna av engelskt familjeliv.

Halva året tillbringar Hugh Walpole på resor, och uppe i "the lake district", berömt sedan Wordsworths dagar och ett av de naturskönaste områdena i England, äger han ett lantställe, där det mesta av hans litterära arbete äger rum. Den tid han tillbringar i London ägnar han sig åt teater, konst och samva-

Hugh Walpole.

Den kände engelske förf. Hugh Walpole gästtar just nu Sverige, som han för övrigt känner väl till både från föregående besök och från studier av vår litteratur och konst. I hans mycket skiftande produktion finner man för övrigt i Harmer John en svensk gymnast som hjälte. Walpole har många vänner hos oss, vänner av hans böcker, som säkert med glädje skola höra litet om den populära förf. intime.

ron med sina vänner, och där samlar han väl också många av de intryck, vilka omsätts i subtila och personliga skildringar av London.

Moderssorg.

Huru skall jag bära genom världen min sorg,
när intet i världen kan ge tröst
och allt, som står mig åter, är min älsklings lilla
korg,
där han lades till ro från mitt bröst.
Han lades där till ro, när dagen var all
och stjärnan blev tänd i gårdens lind,
men jag känner än i hjärtat, hur hans lilla hand
blev kall
och hans slocknande mun mot min kind.

Sakta går jag hem som om jag gick mot en grav,
fast graven jag kommer just ifrån.
Och rummet är så tomt, och luften är så kvav,
när lampan jag tänder i vrån.
Lampan lyser stilla på allt, jag honom sytt,
och alla hans små saker jag ser.
Då är det som såge jag en rosig kind på nytt . . .
Jag ser hur han leker och ler.

Nej, inte kan jag tänka mig från sorgen bli fri.
Då blev jag för ensam och för arm.
Ty sorgen ger mig allt det, som annars är förbi
och gjort mig om hjärtat så varm.
Ängens blomsterdoft blir som sakta orgelbrus,
som lyfter mig bort från jordens ve.
Sorgen lyfter själen mot stjärnornas ljus,
och stjärnor som barnaögon le.

VILHELM HAGQVIST.

Från sitt fönster har författaren en stortad utsikt över Green Park med de vackra gallergrindarna som dufförts från Devonshire House. Det är ett stycke lantlig idyll mitt i stenöknen, med frodiga ängsmarker och betande får, men högt över trädskronorna ser man flaggan på Buckingham Palace och konturerna av drottning Victorias monument.

Författarens matsal är hållen helt i vitt med låga bokhyllor, över vilka synas en del unika teckningar i vattenfärg av Max Birbaum, föreställande skalden och målaren Rossetti och hans vänner. Vardagsrummet har en tyngre och varmare prägel i färger som växla från violett till grönt. Konsten har en mycket framskjuten plats i Hugh Walpoles hem, och sedan man på Royal Academys stora utställning gått igenom den tröstlösa samlingen av banal och slätstruken konst, får man i Hugh Walpoles hem en förnimmelse av att det också existerar något friskt och målmedvetet i den engelska konsten, vilket man förut varit benägen att betvivla. Utan att överlasta sina rum med konstföremål, har författaren åstadkommit en diskret och förnämlig samling av det mest representativa inom den unga konsten, som väljer att gå sina egna, oprövade vägar. Där finns en utmärkt studie, en lutspelare, av Duncan Grant, ledaren för den nya skolan, en japansk poet samt ett porträtt av Hugh Walpole av Augustus John och ett synnerligen expressivt och passionerat kvinnohuvud av den mycket omdebatterade skulptören Epstein. På en pelare syns en torso av Solsångaren i patinerad brons. Hugh Walpole är nämligen en varm beundrare av Carl Milles.

Bland de unika konst saker författaren samlat från sina resor, fäster man sig vid en gammal kinesisk häst på spiselkranen, hittad i en gravkammare och med något särskilt dekorativt och stramt i rörelsen, och på två konsole står tvenne kinesiska porslinshästar med ryttare i jadegrönt.

Det hela är anordnat på ett sådant sätt att det icke verkar museum, utan smälter in i ensemblen, och intresset ökas när författaren på sitt medryckande sätt berättar om de olika föremålen tillkomst.

Den engelska litteraturen börjar bli alltmer uppskattad i vårt land, och några av Hugh Walpoles böcker ha redan blivit översatta till svenska. Som studier i barnpsykologi kan man knappast läsa något mera tilltalande än hans Jeremyböcker, vilka samtidigt ge en god inblick i engelskt skolliv, men det är mycket vida och skiftande områden författaren överspänner. Icke ens äventyrsboken har varit honom främmande. För närvarande planerar han fyra romaner i ett sammanhang, rörande sig om en och samma familj under en tidrymd av tvåhundra år, och i höst utkommer en bok om en gammal man med titeln "Hans Frost".

Allt som rör sig i tiden har Hugh Walpoles intresse, och man lämnar den lilla vackra bostaden vid Half Moon Street i känslan av att ha sammanträffat, icke blott med en bemärkt författare, utan också med en rikt begåvad människa.

GURLI HERTZMAN-ERICSON.

K. Anderson
Bordsilver, eleganta modeller.
Hovjuvelerare. Operahuset.

Liptons Té
LIPTON

är och förblir
det bästa.

är världens största och
förnämsta Téfirma.

F Ö R S T Å E L S E

AV GULLEVI UNGEWITTER.

AHMAT OCH EMINNA HADE VARIT gifta i elva månader. Deras äktenskap var ett mönster för alla andra. De voro lyckliga. Vad kunde de mera begära? De älskade varandra. Ahmat tjänade mer än de behövde till sitt uppehälle, och hade de icke redan efter nio månader välsignats med en son! Var icke allt detta bevis på att Allah såg till dem med välbehag?

Det var en strålande vacker afton. Eminna satt på huk framför risgrytan och fläkade elden med ett palmblad. Ahmat satt bredvid den lille Amo, som lugnt och stilla slumrade på sin stråmatta. Han slukade Eminna med ögonen, ty än i dag njöt han av att beundra hennes skönhet. Deras kärlek växte sig starkare med varje dag som gick.

Till slut kunde han icke behärska sig längre. Med ett språng var han framme hos sin maka, lyfte henne högt i luften och satte varligt ned henne på bädden. Själv kastade han sig på knä framför henne på jordgolvet och gömde huvudet i hennes sköte.

— Jag älskar dig! Älskar dig! mumlade han.

Hon teg och strök honom sakta över kinden.

— Känner du inte, hur mycket jag håller av dig? fortsatte han. — Jag älskar dig som blomman älskar solen, den torra jorden regnet och gräset den fuktiga, livgivande daggen! Min kärlek är en stormväg, som sköljer undan alla andra känslor, en cyklon som virvlar bort alla andra tankar, en vulkan som evigt håller sin eld vid liv! För din skull kunde jag avstå från allt, dö eller döda!

— Ahmat, svarade Eminna under det hon alltjämt strök honom över kinden. — Jag skulle önska jag kunde kläda mina känslor i ord liksom du. Men, ser du, de äro lika svåra att beskriva som vindens sus över sawan, glittret på havets vågkammar, då solen bryter fram genom de tunga molnen, eller som övergången mellan natt och dag. Förstår du mig?

Ahmat skakade på huvudet.

— Nej, jag förstår dig inte! Det är skill-

naden mellan oss. En kvinna kan nästan jämt förstå en man, om hon är en verklig kvinna. Men en man står ofta förbryllad inför en kvinna, är han aldrig så mycket man.

Eminna skrattade.

— Ju grundare bäckar, ju lättare att se botten! sade hon.

Så blev hon med ens allvarsam.

— Det håller inte streck, fortsatte hon. Grunda bäckar ha oftast grumligt vatten. Hon gjorde ett kort uppehåll, sedan störtade orden ur hennes mun, som vore hon rädd, hon annars icke skulle få sagt, vad hon ville säga.

— Det är en sak, som länge plågat mig, fastän jag inte velat tro den. Men nu känner jag, att mina farhågor äro besannade. Du har varit mig otrogen?

— Ja, svarade Ahmat.

— När, frågade Eminna.

— Strax efter Amos födelse. Ahmats utseende uttryckte ingen ånger eller sorg. Han endast konstaterade fakta.

— Varför? fortsatte Eminna, och Ahmat varseblev ej den outtalade bönen i hennes ögon. Det var, som om hon tiggde, att han ej skulle slå för hårt.

Ahmat skrattade självmedvetet.

— Åh, det var väl bara, därför att jag är man. Min kropp ville det!

— Fanns där inga förmildrande omständigheter, Ahmat? Hennes bedjande tonfall kunde ha rört en sten, men han, som sade sig älska henne över allt annat, märkte ingenting.

— Nej, svarade han. — Ingenting.

— Skänkte du mig inte ens en tanke?

— Nej, genmälde han. — Jag tänkte ingenting alls.

De suto länge tysta, orörliga.

Det var Eminna, som bröt tystnaden.

— Jag är ledsen, Ahmat, sade hon, men jag förstår dig.

— Det visste jag hela tiden, att du skulle göra, svarade han, och hans röst var sorglös, då han tillade: — Annars hade jag inte talat om det för dig. Men du är en förständig kvinna och en sann kvinna, som

förstår männen. Och du vet, att jag i alla fall tycker lika mycket om dig, inte sant?

Eminna nickade och återgick till sitt arbete vid risgrytan.

På natten vaknade Ahmat vid att Eminna grät.

— Jag skulle givit tio år av mitt liv, om jag inte hade förstått dig, Ahmat, snyftade hon, för då hade jag kunnat finna glömska i hat. Men den, som förstår, hatar inte. Du kan inte fatta, inte ana, hur förtvivlad jag är, vilken smärta jag känner. En smärta så stark, så förfärlig som vore den ursprunget till själva dödsqualen. Förstår du inte, att jag förlorat tron på allt och alla? Begriper du inte, att hela min värld gått i spillror, nu då jag inte längre kan lita på dig? Förstår du inte, att min förtvivlan är större än sorgernas sorg? Jag kan inte bli mera ensam, mera marterad, än jag nu är. Ty vet, att hela livet dör, då tron på den älskade dör!

Eminna klängde sig fast vid honom och framstammade, skakande av gråt:

— Och ingen annan har jag att gråta ut hos. Det roar tydligen Allah att leka med människornas smärta! Vad jag är löjlig!

Hela tiden hade hon väntat, att han skulle urskulda sig eller be om tillgift och var fördenskull genast redo att av fullaste hjärta förlåta honom, då han viskade:

— Förlåt!

Hon böjde sig sakta fram och kysste honom. En kyss, som icke blott blev den längsta, utan även den ljuvligaste av alla kyssar de givit varandra.

Eminna fattade hans huvud mellan sina händer och såg honom länge in i ögonen.

— Jag älskar dig — ändå, viskade hon.

— ... eller kanske just därför, fortsatte Ahmat med det nya övermod han kände födas genom glädjen över, att hon förlåtit honom, och att allt skulle bli som förr.

Följande dag funno några oxdrivare Eminna med den lille Amo tätt tryckt mot sitt hjärta flytande på Kali Besars grumliga vatten.

Sedan dess anser Ahmat alla kvinnor nyckfulla.

ETT VERK I DET TYSTA

HUR ÖSTHAMMAR FICK FÖRSAMLINGSHUS.

FÖR EN TID SEN HÖRDE jag en av våra ledande män klaga över att kvinnorna svikit de förhoppningar de ingivit samhället under rösträttskampen. I tio år ha männen väntat på allt det de skulle åstadkomma men man har väntat så gott som förgäves.

Men antingen måtte männen ha mycket stora pretentioner eller också ha de svårt att se. Säkert är att det göres betydande gärningar av kvinnor på alla de arbetsfält där de tillåtas arbeta och deras arbete blir erkänt och ej skrives på andra konton än deras. Var man kommer upptäcker man det.

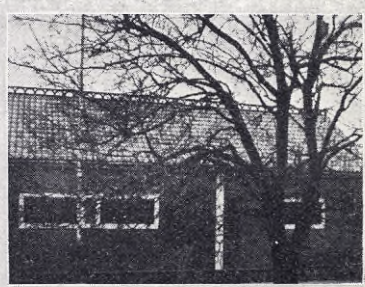
Som t. ex. i Östhammar.

Den lilla staden har 1100 invånare men utgör ett annex till Börstils församling. Den har en gammal ärevärdig kyrka från 1675 och en mycket anspråkslös komministergård, men i denna bo en pastor och en pastorska som tänka mer på församlingens bästa än sitt eget. De sade ingenting om sin längtan efter bättre bostad men de talade ivrigt om sin längtan efter att få kyrkan reparerad och att få ett församlingshus.

År 1925 öppnades den pietetsfullt restaurerade och dock modernt inredda kyrkan och samtidigt beslöt kvinnorna att skaffa Östhammar ett församlingshus.

Prästgårdsfrun kom på den lysande idén att för ändamålet använda en gammal utsynad uthusbyggnad på prästgårdstomten.

Följande år bildade de en syförening för att samla kontanter. Denna ingick till kyrkorådet med begäran att få disponera det gamla

Exteriör av församlingshuset.

Stora salen smyckad till fest.

Här skildrar lektor Jenny Velander, hur några praktiska damer omsatte sina metoder för sparsamhet i hushållet i det offentliga livet. Exemplet manar till efterföljd.

uthuset och bygga om det. De motiverade sin framställning därmed att församlingen behövde en lokal för konfirmandernas undervisning, för det kyrkliga arbetet, för samkväm och föreningsmöten, för religiösa sammankomster, föreläsningar, konserter etc. Allhelgonadagen 1927 stod det nya hemmet färdigt, vackert, hemtrevligt, praktiskt inrett. Det hade dragit en totalkostnad av 10,000 kronor och den är betald så när som på 3,250 kronor.

Ena gaveln av det lilla trevliga huset prydes av en kyrktupp som hittats på en gammal vind, den andra av en niouddig stjärna. Längs takåsen löper en genombruten nockbräda, en lätt och luftig avslutning på tegeltaket. Man kommer in genom ett överbyggt portvalv med tvenne kraftiga, järnbeslägna portar, portklappen med hjärtformiga palmettblad och en

infälld hästsko med en lilja, vars symbolik av pastorn tolkas så: "Lyckan och segerkraften bo i ett rent hjärta." Genom förrum och tambur går man in i två rum, mellan vilka finns hopfällbara dörrar, tack vare vilka de kunna förenas till en stor hörsal eller skiljas för mera intima samkväm.

Över ingången står ett härligt gammalt visdomsord: "Tystnad är bäs'a skatt." Solen tittar in genom blyinfattade grönskiftande rutor av antikglas hopsamlade i stugorna — har nog på sin tid suttit i kyrkfönstren. Över altaret i stora rummet sitter ett rundfönster med en triangel. När icke kyrkliga handlingar förrättas där, döljes altaret bakom ett par hopfällbara dörrar och skärm för kinematografiska bilder rullas ned framför det. Båda rummen äro hållna i vacker tegelfärg, det stora något ljusare, det mindre något varmare, och inredningen är mycket smakfull.

Blomsterprakten kommer att bli stor, när vegetationen runt hemmet kommit i växt — det är vildvin, kaprifolium, aristolochia, murgröna och klängrosor samt icke att förglömma södra gavelns spaljetråd.

Tack och heder från alla Sveriges kvinnor åt de flitiga och kärleksfulla händer, som arbetat samman detta lilla mästerverk i sitt slag och som är ett av de många bevisen på att kvinnor verka i det offentliga — om än tyst och stilla och utan att skylta med sina namn varken på sitt verk eller i pressen.

JENNY VELANDER.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Var skall fröken placeras?

En verkligt radikal lösning av det s. k. frökenproblemet ger här en av allt att döma ganska ung dam. Om hennes metod att hugga av den gordiska knut hon tydligen anser den nya generationen stå över är efterföljansvärd lämna vi åt våra läsarinor att avgöra.

Har med nöje tagit del av inlägg från "Vän av frökenreform" och övriga med anledning av den brännande placeringsfrågan för stackars ogifta damer. O, forna tiders kvinnor, Ni av den generation, som än ha makten och bestämmanderätten — tills vidare! — Tag steget ut och kräv en sådan reform, att endast en titel brukas för kvinnor som för män!

Vi av den unga generationen skratta åt Edra ängsliga frågetecken inför den gordiska knuten. Hugg av den!

För min del föreslår jag, att den gemensamma titeln för alla kvinnor, gifta som ogifta, blir "Fröken". Det är ett bra tilltalsord här i Sverige, där "Ni" aldrig går igenom och "Fru" låter tråkigt som tilltalsord. Om nu kvinnorna kräva en gemensam titel, liksom alla män ha, kunde den bli officiellt antagen, och sedan följer nog det disciplinerade svenska folket snart höga vederbörandes exempel.

Enfant terrible.

Även en manlig röst gör sig hörd i diskussionen. Han går lite på sidan av ämnet, men även det har sitt intresse:

"Ung fru" har uppkallat menigheten att tala, vadan jag griper tillfället. Själv är jag varken fru eller fröken utan herr, men även en sådan kan ju gripas av en tanke.

Och som vanligt baseras denna tanke på det för maskuliner populära rent praktiska. Därmed vill jag inte ha sagt, att inte utopier kunna vara trevliga, men kanske äro de ändå trevligast att titta på. Om folk fick världen exakt sådan som de vilja ha den så blevo det nog mätligt roligt. Men återvändoms till ämnet.

Stundom är jag och min fru borta på tillställningar där placering förekommer och är noga och viktig. Och stundom ha vi sådana själva, middagar för överordnade och i den stilen. Och skall nu tillställningens toppgäst placeras, så kan man inte sätta resten av gästerna hur som helst. Alltså skola de också inrangeras. Om jag nu har bjudit en herre, som av titel och betydelse och namn och allting är berättigad till, låt oss säga platsen närmast hedersgästen, och han säger återbud men hans fru kommer, vad gör jag då? Hans fru är ingenting intresseväckande i och för sig, hennes märkligaste egenskap är faktiskt, att hon är gift med en framstående karl. Var skall jag placera henne? När hon är tillsammans med sin man så sitter hon självfallet långt uppe bland honoratiösa. Skulle jag nu handla i enlighet med vad den nya opinionen tycks kräva, så äkte hon ganska långt nedåt. På tillställningen ifråga kan vi ju tänka oss att det finns flera ogifta äldre damer, som äro mer framstående och beaktansvärda än den gifta damen, men som bruka placeras lägre än den gifta damens man. (Vilket ju står utom diskussionen om också litet orättvist. Varför inte i sammanhanget gå till ett ännu radikalare problem: vem skall placeras först, framstående herre eller framstående dam, likgiltigt om fröken eller fru? Problemet kan ju tänkas om två advokater av olika kön, eller två läkare eller andra yrkesmän, hamna på samma tillställning och inte kunna placeras ihop. Hur löser "Ung fru" det?) Vore jag nu konsekvent, så bytte frun plats med någon av dessa fröknar. Men det är jag inte, och frågan är om någon kan säga något

illa om det. Sällskapslivet är ju som regel — tyvärr eller gudskelov — inte baserat på till gränsen driven ärlighet och konsekvent sanningssägeri. Det finns ju visserligen människor som gjort sig till apostlar för införande av den eftertraktade sanningen även i sällskapslivet, man skall säga varandra vad man tänker o. s. v., men gäster av den sorten ha nog aldrig ansetts så särdeles hemtrevliga. Av hållningen följer nästan omedelbart, att varje diskussion urartar till mer eller mindre gräl. Jag kan inte gärna genom att plötsligt flytta denna fru från hennes vanliga hedersplats till en plats långt lägre i rang bryskt upplysa henne om, att du med din man är värd att hedras, men du utan din man är ingenting. Att du är blott vad du är genom honom, i den mån han är intressant och betydande och duglig är du det också, så fort du elimineras från honom elimineras du även från allt detta och blir en liten lolla som man sätter där det finns ett tomrum. Sådant säger man ju inte och så gör man ju inte. Hon placeras följaktligen där hon är van att sitta och fröknarna där de äro vana att sitta.

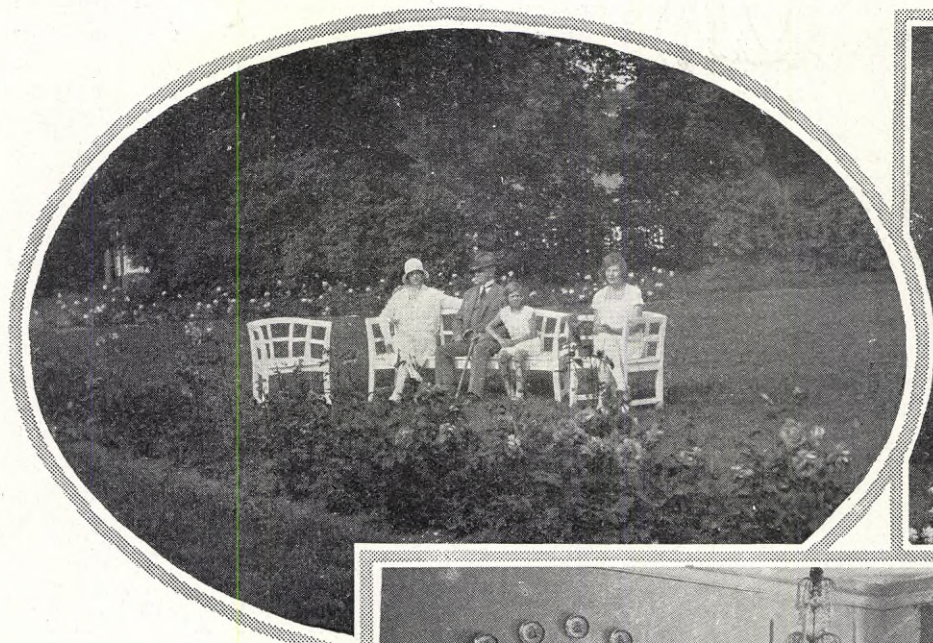
Hur skulle "Ung fru" handla i ett sådant fall? Med bibehållande av tillställningens goda stämning och utan att reta och sära någon över hövan. Och utan att helt ignorera all rang- och placeringslista, att sätta hedersgästen bredvid sig själv och de övriga litet hur som helst. Det förvånar mig, att ingen kvinna kommit med den lösningen på problemet — om alla sitta vid samma bord och få mat och vin och skåla och prata, så måtte väl alla kunna vara nöjda — är inte det bättre än någon placering? Så jag sätter min chef bredvid min yngsta dotters (2:dra förberedande) klassföreståndarinna, och min vän den kvinnliga berömda juristen bredvid en vikarierande ung man på mitt kontor. Anser "Ung fru" sättet vara att rekommendera?

Fruens man.

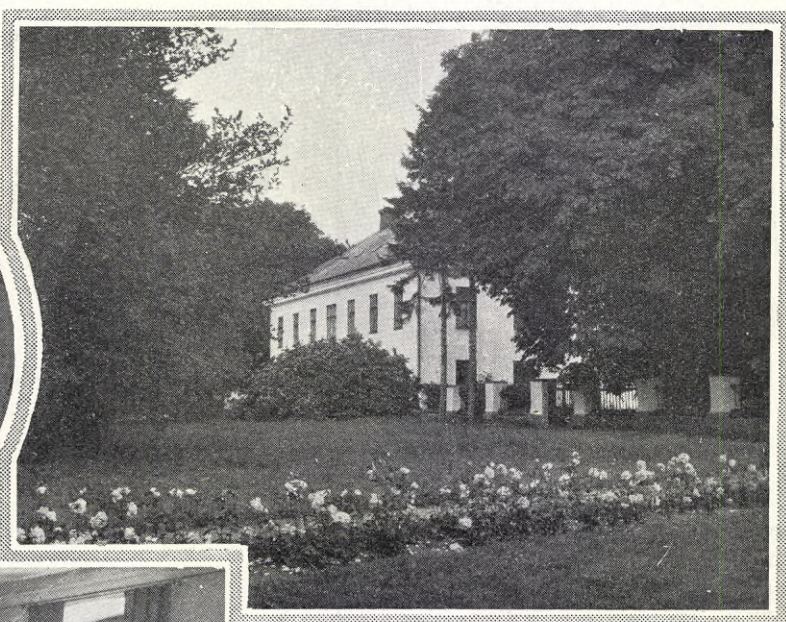
Kooperativa butiker stå öppna för alla

HEMMET PÅ SOLENS OCH VINDARNES Ö

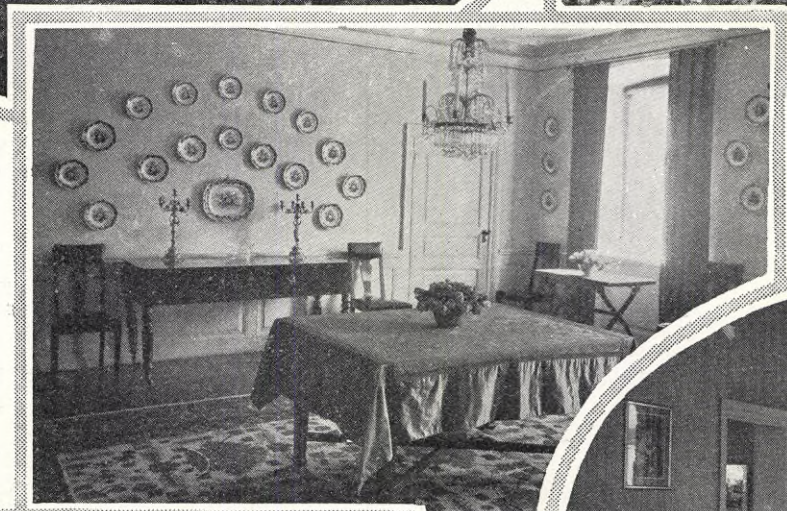
OTTENBY KUNGSGÅRD DÄR KUNGEN BRUKAR JAGA.

Hovjägästare Carl von Mühlenfels med familj.

Ottenby kungsgård från parken.

Matsalen.

T. v.: Stora vardagsalongen.
— T. h.: Lilla salongen.

Ett vackert hem på Ölands södra udde skildras här. Det är hovjägästare Carl von Mühlenfels' sommarhem, Ottenby kungsgård — ett underbart ställe och en mönstergård.

HÖGT PÅ LANDBORGSKANTEN GÅR vägen ner längs Ölands västkust — med Al-varets ödsliga hed på ena sidan och den bördiga kustremsan nedanför landborgen på den andra. Massor av väderkvarnar, som stå likt stora, skrämmande spökfåglar mot himeln, och den nästan oavbrutna raden av minnen från aldrig bebyggelse, forngravar, domare-ringar, en och annan fornborg o. s. v. gör Öland, solens och vindarnas ö, till landet, som ingenting annat liknar. Den långsmala öns sydligaste udde är både Ölands-typisk och dessutom någonting alldeles speciellt. Först frapperas man av Karl X:s mur, som avskiljer hela udden och är så bred, att det sägs, att Karl X brukade rida på den, då han ville inspektera sina jaktmarker.

Vi äro nu inne på Kronans mark, Ottenby kungsgård, och snart skymtar den vackra, vita huvudbyggnaden genom parkens jätteträd. Det är en så gammal plats detta, att traditionen säger, att Oden landsteg här. Det ursprungliga namnet skulle ha varit Odenby. År 1402 inköptes egendomen av drottning Margareta.

Av Gustav Vasa reducerades den till Kronan. Under långa tider har staten här haft ett av sina stuterier. Sedan det indragits blev majoren vid kronprinsens husarer, Ludvig von Mühlenfels, arrendator på Ottenby, och är det nu hans son, hovjägästaren Carl von Mühlenfels, som sedan 12 år residerar här nere. Under de senaste sju åren har familjen emellertid endast tillbringat somrarna här. Hur charmerande Ottenby än är under sommaren, så är det få ställen, där ödsligheten och isoleringen vintertiden äro så kännbara som vid Ölands södra udde. Därför förstår man väl den glada, ytterst vitala fru von Mühlenfels, att hon när höststormarna börja svepa här nere och sjöfågelsträcken stryka fram tycker om att ha sitt vackra vinterhem i Stockholm. Yngsta dotterns skolgång nödvändiggör f. ö. vistelse i stad under terminerna.

Men nu är sommar, och nu är Ottenby ett paradys. Fru Margot von Mühlenfels är stor blomsterälskare, och det är med berättigad stolthet hon visar sin underbara trädgård, där färgprakt, ymnighet och doft fullkomligt be-

rusa. Av all denna blomsterskönhet har hon tagit med in i byggnaden så mycket som möjligt. Den ger liv och charme åt varje vrå.

Den präktiga stenbyggnaden, uppförd 1804, är ren i linjerna och klädsamt inramad i yppig grönska. Trappuppgångarna ge ett förnämligt intryck med sina traditionella kritkryss, och huvuden och horn av hjort och rådjur erinra om, att detta är ett jägarhem par préférence.

Ett sällsynt harmoniskt rum är den stora vardagsalongen, vacker, varm, smakfull och trivsamt. Bekväma skinnfåtöljer, charmanta antika mattor över parketten, en antik barockkrona och två gamla kakelugnar. Av starkt konstnärlig verkan är en vägg med ingenting annat än en italiensk altartavla och därunder en stor, rikt skulpterad italiensk renässansskista. Bland rummets övriga ting lägger man märke till en unik gammal kinesisk skärm samt några gamla dukar i olja. Sina flesta dyrbarheter har ju familjen von Mühlenfels samlade i Stockholms hemmet, men tillräckligt

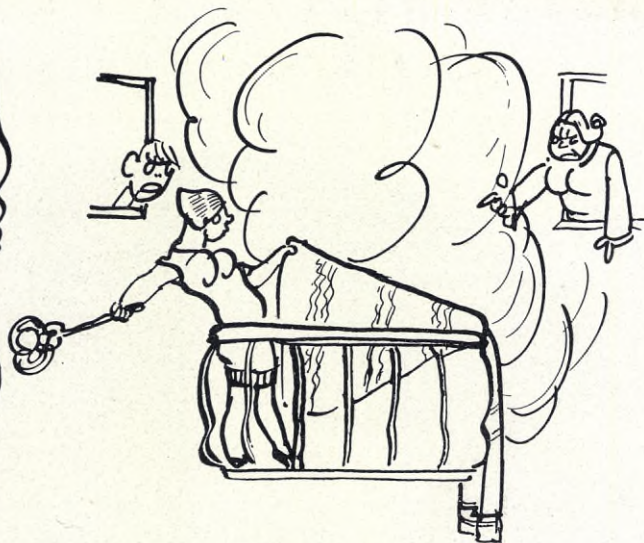
(Forts. sid. 924.)

Han som läser högt på bio.

Han som dunkar en i ryggen.

Hon som fiskar mattor.

FEM BUDORD FÖR HÖSTEN

EN LITEN NYFÖDD HÖSTSÄSONG tittar med stora yrvakna nyfikna ögon ut över staden. Den glädjande tilldragelsen i äktenskapet mellan Tiden och Civilisationen har mottagits med sedvanlig förtjusning, men ändå hänger det något bekymmersamt i luften. Ungen är inte gammal — den föddes när skärgårdsbåtar och tåg började ladda ur sig sin last av brunt folk och breda kappsäckar på kajer och perronger — men ungen är vanartig. Inte riktigt ännu, men det skymtar ett och annat tecken att den ämnar stulta efter i sina äldre syskons spår när det gäller rackartyg.

*

En av den lilla stadshöstens dåliga och farliga faktorer är Mannen som dunkar en i ryggen. Man möter honom ofelbart när man strövar längs gatorna, litet trött av hemresan från sommaridyllen men ganska road av att försöka vänja öronen vid biltjuten. Då kommer han. Han är stor och förfärlig och det är något i konturen som påminner om Vesuvius strax före ett utbrott. Man känner honom, så man sjunker ihop i galoscherna och försöker se ut som en avlägsen släkting till sig själv, men vem hejdade väl blixstens väg? Ett muller av guddaguddag, och så faller slaget så hela revbensspjället skakar på en och man känner sig som oskyldigt häktad i ett kriminaldrama. När den som borde häktas egentligen är den fryntlige mannen med mordmanien framför en.

*

Det finns fler faror för den som kommer från sommarens frihet till höstens fångenskap. Häromdagen mötte vi en dam. Det var en fin dam som i allo har namn om

Han som flörtar med annans dam.

sig att uppföra sig korrekt. Nu tassade non längs husraden med något lömskt i fotens hållning och såg ut som en nedtrillad fasadklättrare. Vi gensköto henne. Hon såg på oss som en drunknande på en plank, och hoppets lilla gnista irrade runt i pupillen. »Så roligt att se dig», sade vi, »var har du varit i sommar och hur har du haft det?» Hoppets gnista slocknade och hennes händer föllo slakt efter sidorna. »Människa», sade hon, och det kom något profetiskt i hennes röst: »Människa, här har jag nu gått i tre dar och mött i runt tal hundrafemtio vänner och bekanta, och alla, a-l-l-a, har sagt: Var har du varit och hur har du haft det: Hundrafemtio gånger har jag på tre dar redogjort för var jag har varit och hur jag har haft det, och nu håller jag på att bli en grammofon och jag önskar att någon ville byta stift på mig eller sitta sönder skivan och att jag aldrig hade varit någonstans eller haft det någonting. Nästa semester skall jag sätta mig i Kungsträdgården med en skylt på ryggen: Jag sitter här och jag har det tråkigt.»

*

När svenska folket gått i några veckor i hagar och på landsvägar och dinglat med armarna ledigt och hur som helst så kommer det till staden. Tagande sin gamla älskade käpp eller sitt försummade blåa sidenparaply går det ut att taga hemorten i besittning. Och dinglar fortfarande ledigt och hur som helst med armarna och deras förlängning. Ena minuten står käppen rakt ut åt ena hållet, man som går bakom tittar ondskefullt på den men pallrar sig runt till personens andra sida — för att finna käppen där. Hotfullt närmar man sig hindret och lyfter handen för att knacka jonglören i ryggen, varpå densamme bestämmer sig för att hälsa på en bekant och slänger upp käppen under armen så man får doppskon i veka livet och hicka för sin återstående levnad. Den del av svenska folket som är hemfallen åt konsten att rita spegelmonogram i luften med käpp eller annat vasst föremål torde vänligen gå hem och koka kaffe på föremålet.

*

Från kaffet trillar tanken snabbt över på kök, och från köket till dess härskarinna. Man vaknar på höstmorgonen med ett ryck klockan åtta av att huset rasar och taket faller ned vid ens huvudgård. Efter en stunds halvblind orientering upptäcker man att det är ett misstag så till vida som bullret härstammar från en va-

relse på Pettersons piskbalkong. Då varelsen ifråga tycks göra någon sorts nytta med Niagaralarmet kväver man motsvarande larm i sitt inre och vänder på sig. Dock. Efter en stund stiger genom fönstret in ett moln av obestämbart konsistens, stort och tjockt och obönhörligt. Efter ännu en stund har man identifierat det såsom bestående av lika delar sommargammalt damm och malpulver. Det lägger sig tungt på ens möbler, ens golv, ens huvud, ens böcker och ens lynne, och resulterar i att man störtar upp och säger vad man tänker genom fönstret, vilket är ett felaktigt sätt att börja sin dag. Gack alltså, piskjomfru, ned på gården, eller ha in ert eget damm i er egen bostad.

*

Vi gå från hemmet till nöjet, såsom det ju plär gås. Första kvällen på bio brukar vara ett koncentrat av stadshöstens tjusning, då mygg och vågskvalp och knarrande dansbanor definitivt falla i glömskans hav. Alltså: ljusen släckas i salongen, sorlet stryps av mörkret och tonfilmsapparaten börjar sakta hicka, på duken ses en spansk natt med månan och Romeo i kval nedanför Juliuttan på balkongen — då börjar Han Som Läser Högt. Den lilla melodien ur Carmen glider motståndslöst in bakom hans exakta röst: »De va en kväll år atonhunnrafurti i Baschlona —». Carmen-melodien kommer fram igen och filmen rullar i frid några meter till nästa text: »Nej, gårinväg, nånkundesedej, å då blir ja olyckli för hela live —». I stället för att bli spanskblodig och romanesk och njuta av ton och bild från Södern finner man sig själv sitta och tugga på tanken: har människan rätt att döda? Vilket är ett felaktigt sätt att sluta sin dag.

BANG.

Han som begagnar käpp.

MELLAN VILDVIN OCH KAPRIFOL

KLÄNGVÄXTER KAN MAN ALDRIG FÅ FÖR MYCKET

AV TRÄDGÅRDSARKITEKT GÖSTA REUTERSWÄRD.

FÖRST NÄR VILDVINET med sin lätta gröna slöja täcker villan får man intrycket av ett verkligt ombonat hem, liksom man har en känsla av att täppan först får sin charm, när rankor av blommande slingerväxter här och var avbryta den eljest litet stela bilden av raka gångar och rabatter. Litet var har nog iakttagit hur underbar en gammal övervuxen trädgård ter sig med sina kaprifolierankor, som letat sig uppför uråldriga stammar av ek och furu och där vildvinet likt ett spindelnät täckt det gamla, kanske redan fallfärdiga lusthuset. Konsten ligger måhända först och främst då i att ge täppan denna naturens säregna ledighet utan att samtidigt borttaga känslan av människans fasta grepp på ordning och regelbundna linjers harmoni. Vi äga ju trots vårt kalla klimat en stor rikedom på fleråriga växter, vilka borde kunna ge upphov till stora variationsmöjligheter i täppan. Det gamla hederliga vildvinet intager naturligtvis den ledande ställningen inom denna grupp, dels därför att det om hösten är så tilldragande vackert i sin röda skrud, och dels därför att det nästan aldrig fördäras av insekters eller svampars härjningar, som vi sorgligt nog ofta få bevittna bland t. ex. våra vänner klängrosorna. Det enda man kan förebrå vildvinet är dess oansenliga små blommor, som äro så obetydliga och därtill gröna, varför man egentligen sällan lägger märke till när de blomma. Denna nackdel ersättes tyvärr icke senare genom underbara dignande frukter såsom hos släktingen vinet och kan fördenskull endast avhjälpas genom samplantering av vildvin och rosenbönor. Om dessa senare sås emellan vildvinets rötter uppkommer här och där genom rosenbönornas vackra röda blommor små färgklickar i den eljest rätt enformiga

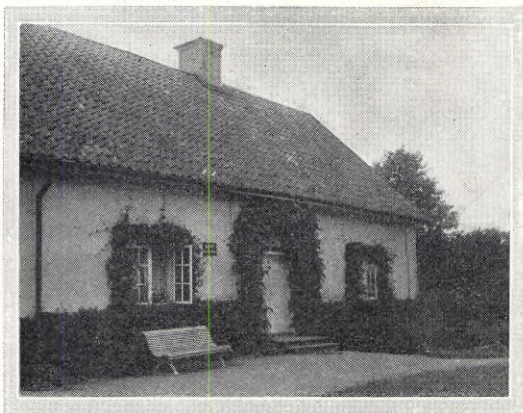

Humle är vackert och tacksamt.

Stora variationsmöjligheter i trädgården bjuda klängväxterna, som här avhandlas.

grönskan. — Vildvinet har ej heller lärt sig att klättra uppför våra raka husväggar utan vår hjälp som fallet är med dess båda, mindre kända släktingar Ampelopsis Veitchii och Engelmanni. Den förre arten liknar till sitt växtsätt murgroenan, ty dess små blad ligga tätt tryckta intill varandra såsom chiffer på ett tak och ge härigenom intryck av en tät grön mur. Den senare arten äger ej så fint formade blad. Emellertid erhåller man sällan enbart fördelar här i livet utan någon nackdel följer samtidigt gärna och så även här, ty dessa båda praktiska, självklättrande vildvinsarter äro på långt när icke så härdiga som det vanliga vildvinet, Ampelopsis hederacea.

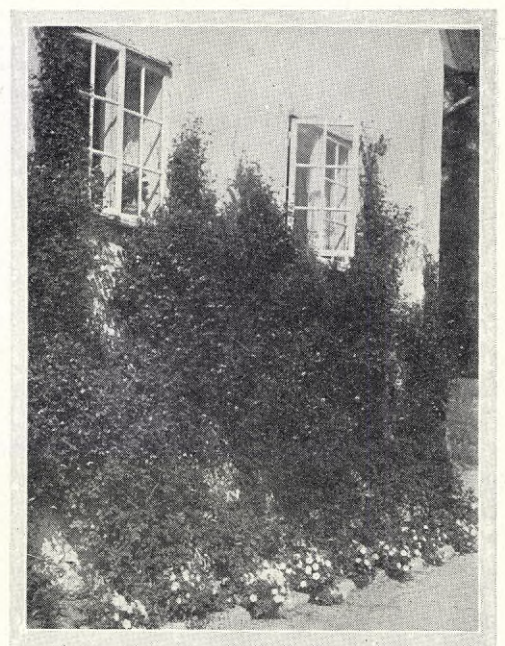
När man talar om vildvin gå tankarna också lätt över till kaprifol, även den en urgammal vän till sommarstugans verandor. Hava vi förut klagat över alltför oansenliga blommor, få vi nu i stället anledning att beundra den helt enkelt otroliga rikedom på blommor, som kaprifolierna utveckla och alla insektssamlare känna väl till hur de stora nattsvärmarne bruka slå sig ned och dricka honung ur kaprifoliernas kalkar, sedan allt blivit tyst och stilla på gården. Den som verkligen lärt sig älska dessa slingerväxter vill ej gärna sakna dem i sin täppa, varken den vanliga sommarblommande Lonicera Periclymenum eller den höstblommande Lonicera Fuchsoides, och har man gott om högresta tallar kan man gärna plantera kaprifol som dekoration åt dessa.

Vildvin och clematis.

Övergå vi så till den stora familjen Clematis, så måste vi erkänna att det knappast finnes någon växt som vunnit en så hastig spridning som t. ex. Clematis Jackmanni. Mången har säkert undrat varifrån den underbara blomman kommit. Förhållandet är nämligen det att C. Jackmanni är en produkt av förädlingskonst, en korsning mellan en japansk art vid namn C. florida och en art, som i Amerika växer vild, som skogsreva, vid namn C. viticella och som för mången är välbekant. Den förre praktfulla, stora blommor och den senares egenskap att helst vilja växa i skuggan kännetecknar denna art, som fördenskull långt mer än vad nu är fallet borde planteras mot norr eller öster och ej upptaga platsen mot söder, där så många andra blommor måste ha sitt tillhåll. Men, som sagt, Clematisfamiljen är

stor, där finnes t. ex. också den vackra aristokratiska C. montana, som under augusti månad är översållad med stora vita blommor eller den vackra C. vitalba med smärre, vita blommor och ulliga vita frukt-samlingar. Även den förut nämnda C. viticella böra vi inte glömma bort, speciellt som prydnad kring soluret i rosengården, där den med sina vackra blåa blommor utgör en fröjd för ögat under sommarmånaderna. Och till sist bedja vi få erinra om den vackra humlen som förträffligt klär upp den rödmålade stugväggen, och klängrosen som ger ett förnämligt intryck åt den vitrappade villan. Klängväxterna äro många, det gäller bara att se till att var och en kommer på sin rätta plats. För mycket klängväxter kan man nästan inte ha, hur liten täppan än är.

En vitrappad vägg får liv av klängväxterna.

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.25, 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

DE FÖRSTA HÖSTTECKNEN

VACKRA KLÄDER FÖR SONA OSS MED HÖSTEN.

Längre kjol och midjelinjen betonad äro kännetecken på höstmodet, t. o. m. sportklänningen är förlängd med en 5 à 10 centimeter, likaså kappan. Resultatet blir ett elegantare utseende, mera kvinnlighet och grace över det nya modet.

Modet håller fast vid den nya linje, som framhåller midjan och höfterna. Här är en typisk klänning för säsongen i storrutigt taft med spetsfichy.

Modernistisk jumper i ljusare och mörkare läderfärg med ärmor i gråbeige. Från Jane Regny, Paris.

En ny typ spetsklänning, biscuitfärgad med sniljemönster från Barsque, Paris.

För en ung flicka är detta en nätt dräkt i yllejersey med blus och scarf i skotskt siden.

De nya sportskorna med snörning och två slags skinn.

UTIFRÅN OCH HEMIFRÅN

SKILDA STRÄVANDEN FRÅN SKILDA HÄLL UNDER DEN GÅNGNA VECKAN.

Hertiginnan av Bedford har med sin pilot kapten Barnard flugit till Indien tur och retur från London 16000 kilometer på 88½ timme och därmed slagit alla föregående rekord. Text o. Bilder foto.

Fröken Lotten Ringnell har utnämnts till föreståndarinna för Sophiahemmet i Stockholm. Fröken Ringnell har förut varit föreståndarinna för Östra Elementarläroverket för flickor i Jönköping. Rylander foto.

Den nya skolans målmän ha samlats i Helsingör, nya flygrekord ha satts, här hemma arbeta vi för svenskbyborna, se där några av veckans händelser, som här ses i bild.

Tre indiska deltagare på skolkongressen i Helsingör. Mr. Karsa med fru och son. Text o. Bilder foto.

På flygningen Europa runt har den enda kvinnliga deltagaren engelskan Miss Spooner utmärkt sig. Hon kom fram som andra man. Text o. Bilder foto

Den stora skolkongressen i Helsingör, där Världsförbundet för ny uppfostran börjat samarbete med den offentliga skolan. En av de ledande, engelskan Mrs Ensor talar. Text o. Bilder foto.

Presidentskan Agnes Berglöf × med sin hjälptrupp Jönköpingsdamer i färd med klädinsamlingen för Gammalsvenskby i Jönköping. Från vänster: Fru Pantzerhielm, doktorinnan Lundborg, presidentskan Berglöf, fru Tham, fru Dahlberg, fru Linderholm, grevinnan Seth. Rylander foto.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

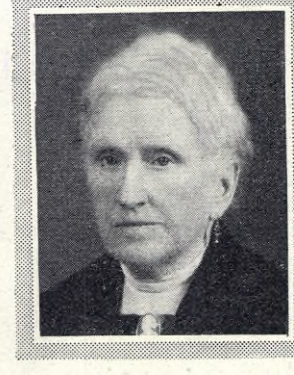
AUGUSTA PETERSSON.
F. Petersson, Brunnby. Änka efter kronofogden Hjalmar Petersson.
90 år den 26 augusti.

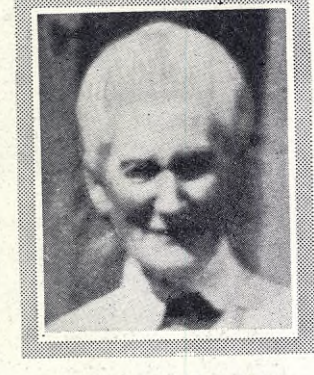
CHARLOTTE ASPLUND.
F. Lennmark, Stockholm. Änka efter ingenjören Harald Asplund.
85 år den 28 augusti.

JENNY SÖDERHOLM.
F. af Ekenstam, Lund. Änka efter direktören Sven Söderholm.
80 år den 23 augusti.

BEATE BRAUN.
Fröken, Linköping.
80 år den 27 augusti.

ELISABETH BERCH.
Fröken, Össjö.
80 år den 28 augusti.

ANNA KILMAN.
F. Hallin, Stockholm. Änka efter översten Max Kilman.
75 år den 14 augusti.

ADÈLE WETTERLIND.
Fröken, Jönköping. F. d. folkskollärarinna, hedersled. av Sveriges folkskollärarynneförbund.
75 år den 25 augusti.

MARIA ERICSON.
Fröken, Stockholm. F. d. föreståndarinna för Bikupan.
70 år den 16 augusti.

THERESE HJÄRNE.
F. Wallenius, Stockholm. Änka efter majoren Erland Hjärne.
70 år den 25 augusti.

TILDA NORDENSTAM.
Änka efter kyrkoherden F. Nordenstam.
65 år den 26 augusti.

ARMIDA BERGQVIST.
F. Liliehorn, Mönsterås. Maka till Oskar Bergqvist.
60 år den 28 augusti.

GUNBORG MALMROS.
F. Collin, Trelleborg. Maka till v. häradshövdingen F. Malmros.
60 år den 28 augusti.

AGNES RAMSTRÖM.
F. Nyberg, Härnösand. Maka till konsul Herman Ramström.
50 år den 19 augusti.

MARIE-SOFIE FRISING.
F. Krakau, Lund. Maka till överläkaren med. d:r Gunnar Frising.
50 år den 28 augusti.

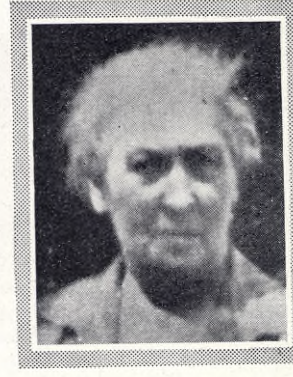
ELLEN PERSSON.
F. Verneresson, Skärblacksa. Maka till stationsinspektoren Palmi Persson.
50 år den 29 augusti.

ANNE MARIE TIMELIN †.
F. Jönsson Ambrosius, Vittsjö. Maka till kyrkoherden E. Th. Timelin.
* 1845, † den 30 juli.

JULIA SCHEJA †.
F. Tegth, Stockholm. Änka efter grosshandlaren J. Scheja.
* 1855, † den 30 juli.

ANNA WAHLGREN †.
F. Sundberg, Lidköping. Maka till sjökaptanen E. H. Wahlgren.
* 1867, † den 29 juli.

ADA ZAMORE †.
F. Brag, Avesta. Änka efter organisten Ad. Paul Zamore.
* 1868, † den 21 juli.

GRETA ERICSON †.
F. Olsson, Stockholm. Maka till förste byråingenjören Helge Ericson.
* 1899, † den 5 augusti.

Fin rulltårta.

2 ägg
120 gr. smör el. margarin
120 gr. strösocker
120 gr. vetemjöl

½ tsk. Rumford bakpulver
2 msk. gräddmjölk
3-4 msk. vinbärgel el. äpplemos.

Till plåten: ½ msk. smör.

Beredning: Smöret tvättas och röres med sockret tills det blir vitt och de uppvispade äggen sätts till. Mjölet siktas tillsammans med bakpulvret och nedröres omväxlande med gräddmjölken. En liten, jämn plåt smörjes väl, på denna bredes smeten ut och gräddas genast i varm ugn, tills den är ljusgul. Kakan stjälpes upp på sockrat papper, bstrykes med gelé el. mos och rullas ihop. Då rullen kallnat, skäres den i 1 cm. tjocka skivor.

Bröllop firades fredagen den 2 aug. mellan underlöjtnanten vid Kungl. Vendes artilleriregemente *Bertil Genberg* och fröken *Margareta Barnekow*, dotter till greve R. Barnekow på Sörbytorp och hans maka, född *Vadstein*. Brudparet uppvaktades av följande tärnor och marskalkar: fröken *Birgit Barnekow*—löjtnant N. Rydén, fröken *Karin Barnekow*—d:r K. J. Lamm, fröken *Elisabeth Ugglå*—friherre E. Barnekow, fröken *Brita Kleberg*—d:r Ake Vadstein, fröken *Sonja von Bayer Kruzsay*—löjtnant H. Hansson, fröken *Elsa Bergengren*—löjtnant J. Vendt, fröken *Emma Lisa Dellin*—fänrik *Bruzelius*, fröken *Eva Barnekow*—fänrik *Ägren*, fröken *Blanceflor Dickson*—greve R. Hamilton.

I Skellefteå kyrka sammanvigdes tisdagen den 6 augusti tjänstemannen i Dentalaktiebolaget, Stockholm, *Bengt Brandell* och fröken *Vivan Edlund*, dotter till grosshandlaren *Viktor Edlund*, Skellefteå, och hans maka, född *Jonsson*.

Finns ingen vrå för andakten?

(Forts. fr. sid. 911.)

Jag nu i år deltog däri för första gången — ha blivit till något ännu mer, något ännu skönare och större. Den visade oss, vad en gudstjänst kan innebära och skänka av skönhet, kraft, gemensamhetskänsla och växande inre förståelse, när yttre och inre betingelser härför blivit uppmärksammade och tillvaratagna. Helt säkert verkade den i ädel birgittinsk anda, och vi ha alla skäl att välkomna dessa årligen återkommande gudstjänster, och att glädja oss över det stora antal deltagare, som strömma dit från när och fjärran.

Många av våra kyrkor stå tomma eller så gott som tomma på söndagarna, nästan alla äro stängda på vardagarna, de levande ljusen och blommorna ha försvunnit från deras altaren. Var finner den moderna människan en ostörd tillflyktsort, där hon kan vara ensam med sig själv och söka vägen till sin Gud? Borde kyrkan icke alltid vara öppen, alltid smyckad och rofylld?

Jag vet, att detta sagts många gånger förr, men någon verklig förändring har likväl icke åstadkommits. Och dock är behovet därav större än någonsin.

Religionen göres så ofta till ett blott och bart predikande av läror och trossatser, den förkunnas i grellt upplysta salar och tempel på bestämda tider och dagar, den arbetar socialt och ekonomiskt med iver och flit. Allt detta är för visso nödvändigt. *Men*: den har materialiserats och förgrovats! Den tysta, gemensamma bönen för levande och döda, det trosvisa åkallandet och den jublande tacksägelsen, vördnaden inför ett av fromma sinnen smyckat tempel, andakten som nedtystar allt smått och frammanar den andliga verkligheten — allt detta har blivit av sekundär betydelse. Följderna äro skönjbara överallt omkring oss. Ha vi icke alla mött dem, dessa andligen rotlösa människor, som förlorat

vördnaden för det oförklarliga och släppt sambandet emellan sin egen ande och den heliga Ande, som besjälur universum? De många som förlorat förmågan att igenkänna sanning och lögn, som blivit "toleranta", likgiltiga och ljumma! Som icke ens orka önska eller längta mera.

En rot- och rolös människa måste först av allt bringas till att förnimma stillhet och frid. Det måste bli tyst inom oss och omkring oss. Det var också så tyst när man nalkades den blåskimrande klosterkyrkan i Vadstena, och vandrade fram den gamla lindallé, som Birgitta själv har kallat "syndaförlåtelsens väg". Människorna gled in genom den låga porten till en av Sveriges skönaste helgedomar, och därinne under de höga valven tycktes de liksom försvinna från sitt eget och från varandra. Men altare, relikskrin och konstrikt snidade bilder skimrade klart i skenet av otaliga vaxljus, och doften av honung och rosor spred en kostelig vällukt, som väl kunde passa i en Herrens örtagård. Skålar och krus med blommor i skimrande färger glänste likt ädelstenar mot de blågrå murarna och buro vittnesbörd om senfödda släktens tacksamhet mot fädernas skönhetsdrömmar och fromma nit. Först när församlingssången började ljuda förstod jag, hur många vi voro därinne; ekot av den över tusenstämmigt sjungna sången dröjde länge kvar under de höga valven. Framme vid altaret sjöng sedan liturgen den sekelgamla invokationen: "Herre, upplåt mina läppar!" Och borta från orgeln fortsatte "Horistan" (såsom benämningen var förr i världen) med sin varma, klangfulla kvinnoröst: "att min mun må förkunna Ditt lov..." Åter och åter tonade liturgens mörka stämman, besvarad av den ljusa kvinnorösten i den gregorianska musikens sällsamt sköna intervaller. De gamla liturgiska hälsningarna och bönerna interfolierades av sånger, hämtade ur vår psalmboks rika skatter, och forntid och nutid enades på ett förunderligt självfallet vis, när

några latinska hymner sjöngos på det sätt och från de platser i templet, där de plägat sjungas under klostertiden. En av dessa hymner sjöngs som då vid den dörr å kyrkans norra sida, som ledde till det forna nunneklostret, och varigenom varje nunna endast passerade två gånger: vid inträdet i klostret efter att vid altaret ha invigts till nunna, och då hon bars ut som död för att jordfästas framför altaret.

Predikan var kort men innehållsrik. Talareren erinrade själv om att kyrkan byggts för bön och sång enligt den heliga Birgittas uttryckliga önskan, men icke för många och långa ord och predikningar. Själva akustiken tjänade också det ena, men icke det andra. Och han ville i denna minnesstund endast visa på den av oss nutidsmänniskor så ofta bortglömda kraft, varom själva stenarna i Birgittas kyrka tyckas tala: om bönen kraft och den inre samlingens betydelse. *Ecclesia orans*, den bedjande kyrkan, som är förutbetingelsen för *eclesia militans*, den kämpande och arbetande kyrkan, vilken en gång skall förverkliga mänsklighetens dröm om *eclesia triumfans*, den segrande kyrkan, det är andlighetens seger. Ungefär så uppfattade jag meningen och innebörden av hans ord, och de stämde väl överens med den birgittinska andan... samt icke minst med det behov av andlig fördjupning, som väl flertalet nutidsmänniskor erfara.

Det var så tyst i kyrkan, när predikanten slutade tala; det var som om var och en satt och lyssnade till en inre röst, som annars har svårt att göra sig förnimbar. Och så om en stund klingade tonerna av den gamla birgittahymnen, som biskopen i Linköping, *Nicolaus Hermanni*, skrev till minne av sitt biktbar för över 500 år sedan. "Rosa rorans bonitatem" i svensk översättning så lydande:

"Ljuva ros, som vällukt sprider
Stjärna klar i mörka tider
O Birgitta, moder kär —

Guldmedalj
Nässjö 1922

Guldmedalj
Falun 1927

H. M. Konungens Hovleverantör

Med klokt förutseende

handlar den, som köper sina bordbestick av DIRIGOLD, ty de äro ej endast de vackraste utan därigenom att metallen är lika helt igenom besitta de en obegränsad varaktighet.

Begär prospekt från
DIRIGOLD'S FABRIKER - ÖREBRO
(ALCOMETALLER)

Försäljning i Stockholm: **Birger Jarlsg. 26**
(mellan Sture- och Engelbrektsplan)

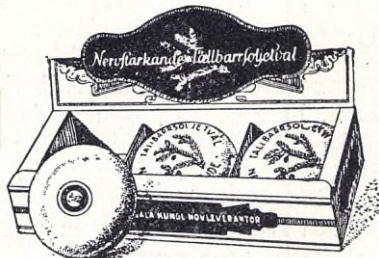

En nordisk tvål

Badet blir dubbelt angenämt och morgontoiletten dubbelt uppfriskande med Gahns Tallbarrsoljetvål. Den högförädlade tallbarrsoljan i denna tvål gör hudvårnaden sund, fast och smidig. Hyn blir frisk och klar. Skaffa redan nu Gahns Tallbarrsoljetvål för badrummet och toiletten.

TALLBARR/SOLJETVÅL

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

T:2 Gahns tvålar äro förstklassiga

DE UPPBURNA
UPPSALA FABRIKATEN

— av varje husmor kända för sin utsökta arom:

KUNGS-ÄTTIKA
framställd genom jäsnings av alkohol.
Ej att förväxla med ättiksyra.

SLOTTS-SE NAP
kännarens förtjusning!

Rekord-Senap
Skånsk typ. Överträffad.

Guldmedaljer 1924, 1927, 1928

A/B UPPSALA ÄTTIKSFABRIK
UPPSALA.

ARTI HEMFÄRGER
äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

Gjut mot jordeliyets smärta
Himlens renhet i vårt hjärta
Som vår själ mot ljuset bär."

Skirt och vekt, nästan som en viskning, som en blommas doft, steg sängen upp emot höjden, buren av en enda kvinnostämma, men den följdes av mångfaldiga hjärtan, som även de fått erfara, att de ägde vingar.

I mångt och mycket voro Birgittas ord riktade till hennes egen samtid och dess förhållanden. I allt väsentligt och avgörande äro de lika mycket riktade till oss och passa in på våra förhållanden. I kanonisationsbullan säges det om henne, att "hon har aldrig kallat det goda ont eller det onda gott, ej gjort ljus till mörker eller mörker till ljus." "Rak var Din väg som solvägen, och därför nådde Du den andra stranden", säger Sveriges störste nu levande diktare om henne. Och själv har hon ett underbart ord att säga till oss alla, som längta efter ökad andlig fördjupning och mera vördnad inför heliga ting: "Vi förvandlas till det vi älska."

FANNY v. WILAMOWITZ-
MOELLENDORFF.

Ottenby kungsgård.

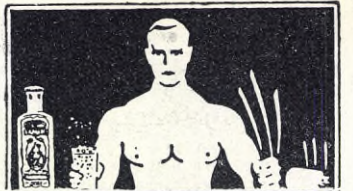
(Forts. fr. sid. 917.)

många ha dock placerats på Ottenby för att ge sommarhemmet dess utpräglade touche av ombonat och förfinat hem. Fru von Mühlens äger en kultiverad smak, som överallt gör sig märkbar.

Ett delikat rum är lilla salongen med en gammal vit gustaviansk möbel klädd med grönt siden och en del förgyllda stolar som ett parant inslag. Man observerar här också två gamla sekretärer av ovanlig typ. I gröna rummet, som också benämnes radiatorummet samlas familjen att per högtalare få del av livet ute i världen. Rummets personliga prägel förhöjes av en serie familjeporätt — hovjägmästarens far, farfar och farfarsfar samt en bror till den senare, alla officerare vid Kronprinsens husarer. Ett antal värdefulla kolorerade kopparstick fångar även uppmärksamheten.

Fru von Mühlens är min ciceron inomhus — genom de yttre anläggningarna följer mig hovjägmästaren och demonstrerar sakkunnigt allt det nya, som vuxit fram under hans tid här på Ottenby. Alla ekonomibyggnader ha ombyggt, och egendomen kan förvisso nu uppvisas som en av de modernaste och mest rationellt skötta i vårt land. Statens stuteri är ju nedlagt, men hovjägmästare von Mühlens har ett litet privat stuteri på ett 70-tal hästar, härliga djur, som det är en njutning att se. De gamla stuteristallarna, som för en del år sedan nedbrunno, ha ombyggt till de mest moderna ladugårdar inrymmande över 400 nötkreatur. Man blir verkligen imponerad av de magnifika, arbetsbesparande anläggningarna. Här är t. ex. den största takbaneanläggningen i Sverige. Och arbetarnas bostäder, var och en med sin täppa, bildar en hel liten sympatisk stad för sig.

Vi vandra i parken med dess skuggiga allé av gamla askar och avenbokar. Där den slutar mot norr vidtager ett stort gravfält från hedenhöj med sina på kant resta stenar. Och åt söder ligga schäferiängarna, de största i norra Europa — bortåt 700 tunnland sammanhängande äng. I blomstringstiden på försommaren äro de en syn utan like. Och så ha vi Ottenby lund. Det är den av kung Gustaf

Fruktsalt-Samarin

och ingenting annat! Ett par glas dagligen befordrar hälsan och utför en invärtes rengöring, avlägsnar från kroppen otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran samt rensar och uppfriskar blodet, det sätter Er i god form.

Pris pr flaska Kr. 2:50.
Säljes överallt. Obs! Ej i lös vikt.

Cederroths Tekn. Fabrik,
Stockholm.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Esplanad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.
Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och Sö. 15735.

Näring

i en eller annan form är
nödvändigt för allt organiskt liv. Edra krukväxter behöva

Nutrigén-Hesselby- blandningen,

ett av fackmän utexperimenterat närsalt.

Finnes i alla frö-, färg- o. kemikalieaffärer.

GENERANDE HÄRVÄXT

borttages på ett ögonblick smärtfritt utan att huden irriteras MED ROTEN medelst "Rapidenth". Rapidenth är ingen onyttig hårborttagningscreme utan förstör själva hårrötterna. Rapidenth, som är lagligen skyddat avlägsnar håren för alltid. Dr. med. Clasen skriver: "Denna metod är ouppriid i fråga om effektivitet, absolut oskadlig och kan på det

värmaste anbefallas för avlägsnande av hår." Rapident Kr. 5:20. Dubbel förpackning Kr. 8:— Sändes diskret vid förskotts betalning franko eller mot efterkrav + Kr. 1:— genom

Schröder-Schenke

BERLIN W. 175, Potsdamer Str. 26 b.

Ni bör magra

bliva slank och modern och förbättra ert allmänna välbefinnande utan att behöva tillgripa vare sig diet, kroppsövningar eller medicin. Synligt resultat redan efter fem dagar. Ni kan lätt själv reglera avmagringskuren att gälla hela kroppen eller endast viss del. Tillskriv Fru Christiane Christiansen, 45 Nørregade, Köpenhamn K. 7, som gratis sänder Eder upplysningar om ett verksamt medel, lätt att följa i hemlighet. Medlet är ett verkligt mirakel.

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt: 50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t. Helmsarg. 55.—, halvmarg. 30.— pr gång. Hellsida f. t. 750.—, hellsida e. t. 600.—. Lediga platser och platssökande 30 öre.

Tel. 1646 o. N. 6147

Grundlagd av

FRITHIOF HELLBERG

IDUN

Chefredaktör:

EVA NYBLOM

Iduns prenumerationspris:

UPPL. A.	UPPL. B.
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

Tel. N. 1602 o. N. 6147

Tel. Redaktionen N. 9803 o. N. 402. Verkst. dir. N. 4304

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund, Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14. Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

Klart
är, att man
ivalet alltid
stannar för
Örebro
KEX

Begär alltid Vitrum's tillverkningar: Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Nedsatt pris.

Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat. Nedsatt pris.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande o. mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmalt fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist o. svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Sthlm.

Samtliga preparat finnes på alla apotek.

Ändamålsenligt och ekonomiskt

är bruket av **Trelleborgs gummisulor**. De påsätts läderskodon och utgör en förbättring av den vanliga lädersulningen. De äro fasta och böjliga som läder, tillpassas lätt efter skons konturer och hindra vatten och kyla att tränga igenom. Pris kr. 2:50, 2:25 och 2:— för resp. herr-, dam-, och barnstorlekar.

Eleganta och med lädrets egen-skaper, men 3 gånger så slitstarka som delta äro

TRELLEBORGS GUMMISULOR & KLACKAR

Erhållas överallt hos sko-, läderhandlare och skomakare.

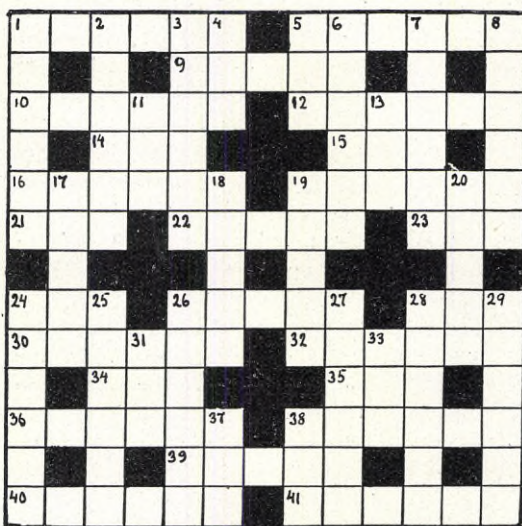
TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS A.-B. Stockholm TRELLEBORG Göteborg

så gouterade jaktmarken. Så gott som varje höst gästar han Ottenby, och ännu oftare var Karl XV där. I den härliga lövskogen därnere vimlar det av rådjur, hjort och hare.

Längst i söder står "Länge Jan", fyren, som blinkar ut över det oändliga vattnet, sjöfarare till varning och hjälp.

Det är så mycket av Ottenbys egenart och behag, som förtäljes mig av dess sympatiska värdfolk. Det mest tjusande att höra om är kanske fågellivet där nere, det rikaste i vårt land. Ölands södra udde är flyttfåglarnas sista etapp på deras höstresa mot söder. Det är otroliga massor, som slå ner här. Att tänka sig, att man t. ex. kan få se tusentals svanar lyfta på en gång. Det är en imponerande syn, säger fru Mühlenfels. Och det har man inte svårt att tro. A. F.-k.

Kryssordstävlan i n:r 34.

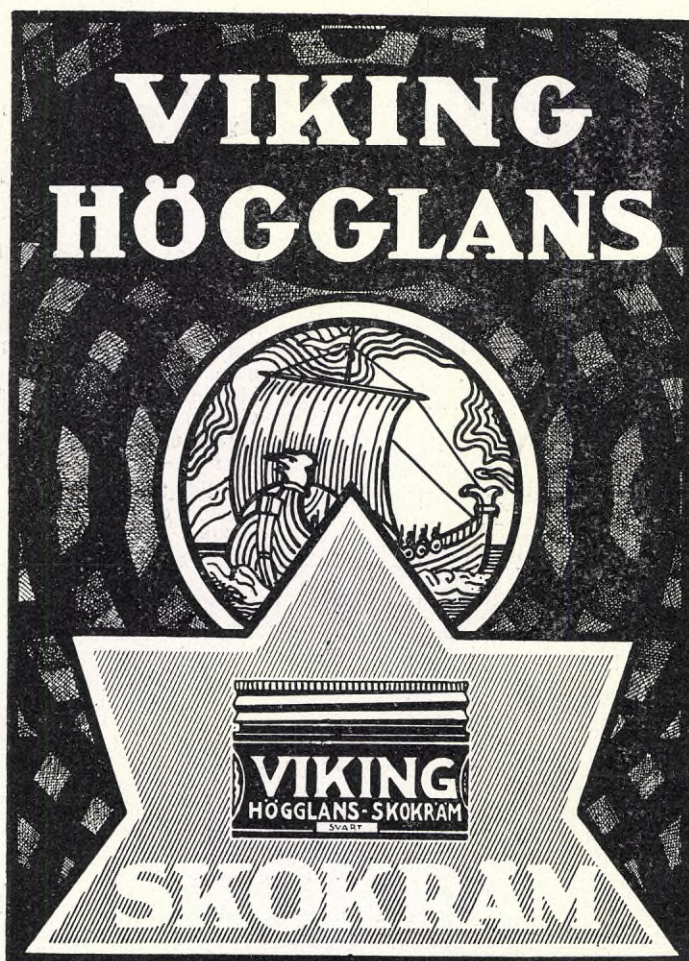
Vågräta ord: 1. Undervisare. 5. Person som ofta tar till kniven. 9. I försvarets tjänst. 10. Är svensken. 12. Tvär. 14. Jäkt. 15. Svensk socken och judisk konung. 16. Mera än ofta. 19. Göra de som kommit under isen. 21. Fruktsort. 22. Vävnad. 23. Gud. 24. Väsman. 26. Hos smeden. 28. Omigen. 30. Var Jöns Jacob Berzelius. 32. Synpunkt. 34. Tillbehör till kräftsupé. 35. Fortskaifningsmedel. 36. Är den som liknar nasse. 38. Person i umgänget. 39. Nyhetsmeddelande. 40. Acceptera. 41. Utomeuropeisk huvudstad.

Lodräta ord: 1. Växa i skogen. 2. Käril i servisen. 3. Verk av prins Wilhelm. 4. Huvudstad. 5. Dispyt. 6. Ett gammalt konungarrike. 7. Blev spädbarnet stundom hos våra förfäder. 8. Gör allt nyttigt. 11. Transportverb. 13. Balt. 17. Svit. 18. Tyskt mansnamn. 19. Nödvändigt för lillen. 20. Förmåga att draga en riktig slutsats. 24. Skönt under heta dagar. 25. Sensibel. 26. Krälände djur. 27. Isoleringsmedel. 28. Gälda. 29. Genomgång i gårdsgård. 31. Mänsklig rätt. 33. Att stöda på. 37. Portugisisk besittning. 38. Har nu börjat för såsongen.

I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas mellan pristagarna förutom de av redaktionen uppställda belöningarna — 2 st. å 5 kronor. Sändas flera tävlingssvar i samma försändelse inlägges vart och ett i särskilt kuvert. Prisen utbetalas genom postsparbanken. Kuvertet märkes: "Kryssordstävlan i n:r 34."

Om Idun

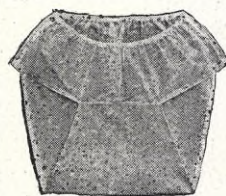
blivit slutsåld på båtar och tågså var vänlig anmäl detta omgående till Iduns Exped., tel. 1646 och Norr 6147.

VIKING HÖGGLANS
SKOKRAM

SOUTHALLS

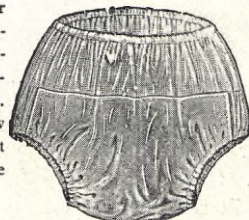
NYHET!

No. 12. Trots det låga priset, av prima nät och gummi.

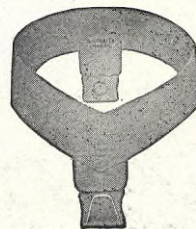
Southalls Sanitetsbyxor.

En skatt för damer. Vattentäta, lätta, svala. Skänka absolut säkerhet. Mod. 4X av bomullstyng, nät och finaste gummi.

Southalls gördlar till dambindor.

Av vit, elastisk väv, speciellt framställd för ändamålet. Storlekar N:o 0, 1, och 2 med nål, N:o 3 med celluloidhakar. Southalls gördlar äro utomordentligt bekväma och välsittande, och kunna bäras över eller under korsetten.

De nya gördlarna — N:o 3 — äro å bak- o. framsida försedda med en slät, bred säkerhets-hake av celluloid. Tvärbanden äro dubbla och starka, samt mycket elastiska. Tillverkas i medelstora och stora nummer. Varje gördel i prydlig kartong.

Southalls

N:o 6N med nät för ventilation, tillverkas av rent gummi i färger: blått, crème, kött- och

Babybyxor.

hudfärg. Storlekar: små, medelstora och stora. Observera, inga knappar, knapphål eller nålar.

FABRIKANTER:

SOUTHALL BROS & BARCLAY Ltd., CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos:

Nordiska Kompaniet (sjukvårdsavdelningen). Au Corset Gracieux, Stockholm. Apoteket Kronan, Göteborg. Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Malmö och Hålsingborg. Samt hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

En gros hos:

Gustaf Hjelm & Co., Stockholm. Stilles Försäljnings A.-Bol., Stockholm. Kirurgiska Instrument Fabriks A.-Bol., Stockholm. Sederholm & Co., Liljeholmen. Apotekarnes Droghandelsaktiebolag, Göteborg.

Pengar i Postsparbanken är Pengar i "Plånboken",

ty samma postsparbanksbok gäller vid **alla** postanstalter och sammanlagt intill 300 kr. pr kalendervecka utbetalas **utan uppsägning**. Ränta 4 %

Järnefelt-jubileum på Operan. Onsdagen den 14 augusti var en märkesdag på Operan. Mozart, Järnefelt och Forsell, det var ett triumvirat, som lockat fullt hus till jubileums- och festföreställningen. Operans populära förste kapellmästare Armas Järnefelt fyllde 60 år den dagen och operachefen, Mozartälskare som han är liksom Järnefelt själv, hade velat hedra sin vän och kapellmästare

sua genom att kläda sig i skapelse. För publiken blev alltså detta ett dubbelt evenemang, både jubileum och Don Juan-Forsell. Järnefelt har med rätta varma beundrare. Hans ande svävade över vattnet denna festkväll liksom den alltid gjort. Men nu var det hans kväll och fastän han försökte överflytta en del av blomsterhyllningen på andra sidan rampen till Don Juan, så var detta bara ett halvt försök att undgå vad som rättmätigt tillkom honom. Ty när Don Juans helvetesqual ändats och röken, som guvernören fört med sig från sitt föga avundsvärda tillhåll skingrats, gick ridån upp för en ny och omväxlande opera, där Armas Järnefelt mycket mot sin vilja utförde huvudrollen. Scenen en blomstergård i tindrande höstfärger, där jubilarer själv mottog lagerkransars mångfald och åhördede tal, varefter han tackade rörd vänd mot publiken, som stannat mangrant på sina platser efter föreställningens slut. Det var vad man kallar ett oförglömligt ögonblick. Så fick Armas Järnefelt förvärva litet scenvana till 25-årsjubileet som operadirigent, vilket närmar sig med stora steg.

Eth. K.

*

Hur man lägger in Salt-gurkor

Gurkorna sköljas och borstas försiktigt rena, varefter de få under 10—12 timmar ligga i friskt vatten. De få sedan rinna av på dubbellagd duk. Till varje 50-tal medelstora saltgurkor, 8—12 cm., beräknar man knappt 1 liter Kronättiksprit, utspädd med 6 å 7 liter friskt vatten. I denna blandning löses 7 å 8 hg. salt, 25 gr. alun, 25 gr. vinsten. Vid nedsaltningen inblandas litet pepparrot, några korn hel krydd- och vitpeppar, ek-, körsbärs- eller svarta vinbärsblad, dillkronor. Samtidigt som gurkorna borstas etc. lägges alun, vinsten och salt i det uppmätta vattnet för att smälta.

Se noga till
att Ni får

"Mannen och tillfället" heter Röda Kvarns och därmed säsongens första film. Man kände sig onekligen som en efterbliven och tarvlig individ när man i tidens fullbordade kvällde ut under Biblioteksgatans smala strimma mörkblå hösthimmel. Utan femton bilar och en lustyacht och vattenpolo med motorracers och cocktails klockan åtta på morgonen är livet egentligen inte mycket värt. Man har ju faktiskt inte en enda liten flygmaskin.

Skämt åsido, som det står i böcker, så var filmen mer än något annat skrämmande. Det kanske finns amerikansk lyxungdom, som drivit nöjeshetsen till pervertitetens gräns, men frågan är varför svenska folket skall betala 1,70 för att få titta på eländet. Att andas andliga och lekamliga baciller på en gång torde knappast befrämja folkhälsan. För övrigt har jag deciderat svårt att tro på de förfärliga kvalen hos en yngling som inte kan andas för dollars och en flicka som kolliderar sönder en flygmaskin på förmiddagen och simmar i champagne resten av dygnet. Det kanske är en fördom att anse den folksort tjugigare som gör någon

sorts nytta, men den fordomen ämnar jag gå i graven med.

"Nu går jag till min hangar"

— Filmia behöver opereras.

B. A.

*

Den halvt trötta min man satte på sig när man trädde in för att titta på "En fallen ängel" behöll man inte länge. Frånsett grammoionsurrogatet som väste i orkesterdiket var det en förtjusande film. Regissörens namn är inte märkligt men hans arbete är det. Inte ett fel, handlingen flyter logiskt och stillsamt som i en verkligt god novell. Själva historien, om den unge soldaten som under frihetens sista dagar före avfärden till fronten blir kär i sitt livs första kvinna, som råkar vara stor varietetstjärna med en sådant dag- och nattliv men inför hans barnliga manliga tillbedjan djupnar till en liten bra människa, är sött utan att vara kanderad. Gary Cooper torde vara Amerikas intelligentaste unge filmör och i Nancy Carrols burrigan babyhuvud tycks också finnas något. Vår tacksamhet för en sådan film är obegränsad.

B. A.

börjar eländet igen och man mår så att man kan . . .

— Det var en enorm pajazzo-prolog. Vart vill damen komma?

— Helst ner i kalla graven, för här är inget roligt. Vad jag försöker framkväda är, att jag mår illa. Gräsligt illa, så där semesterslutsilla, som jag gör vartenda år när jag måste börja gå i handskar och skriva fakturor igen efter sol- och vägsqualpet i skärgården.

— Du lever naturligtvis tokigt.

— Nej, säger jag. För det första lever jag knappt alls och för det andra så levde jag väl tokigare där ute, när man stod som en säkerhetsnål i jordgubbslandet innan man hann få upp ögonen riktigt och sedan drack kaffe en gång i kvarten och . . .

— och simmade och sprang till handelsboden och cyklade till dansbanan och överhuvudtaget rörde på sin lekamen. Nu . . .

— Precis som om jag inte rörde på mig nu. Jag försäkrar, att jag springer flera kilometer om dagen bara mellan min stol och chefens dörr. Och det är faktiskt mer motion att gräla på springpojkar än att traska efter posten.

— Nej, säger jag. Det räcker inte. Ditt höstillamående, som jag gudi klagat nu bevittnat sex augusti i rad, beror på två saker — du äter tokigt och du motionerar tokigt. Det ena för mycket och det andra för litet. Och så krånglar ditt oppositionella inre och så blir du prickig i hyn och så kommer du till mig och låter som ett gammalt positiv.

Skönhetsråd.

(Meddelade av Olga Clanman, Beauty Parlor Etoile, Kungsgatan 55.)

Om mat och motion.

— Om inte du har ont i magen så vill jag vara skapt som en guvernant . . .

— Snälla lilla rara, gräla inte. Här har man skuttat frisk och brun och glad och spänstig på klipporna i veckor och inte haft ont någonstans, och så hinner man inte mer än sätta trettiåtton på kajen . . .

— . . . fyrtitvåan . . .

— Ska du slå en sjuk? I alla fall så hinner man inte mer än andas in litet kontorsbaciller så

— Och hur få ny ton i det samma?

— Jag är ledsen att behöva beröra ett för dig pinsamt ämne — hur dags börjar du ditt dagliga id?

— Klockan nio.

— Och hur dags skraller väckarklockan?

— En kvart över åtta.

— Och en kvart i nio ska du gå. På denna halvtimme tror du alltså att du grundlägger dagens hälsa. Att en nästan fullvuxen individ får vara så bakom! Från och med i morgon skraller ovan nämnda väckarklocka klockan halv åtta.

— Jespas . . .

— Joho, det gör hon. Och när du slagit sönder henne så dricker du ett glas vatten. Och sen gym-nas-ti-se-rar du. Ordentligt och inte litet hur som helst när som helst. Rörelserna får du experimentera ut själv, jag kan ju inte veta vad din ynkliga stofthydda tål. Gå på ett institut eller en kurs och titta.

— Förlåt, får jag ingen som helst mat? Eller ska jag leva på det där vattnet till biosupén?

— Nej, men du får inte mer än te och rostat bröd eller skorpor. Och smör. Det är en förfärlig idé, den där svenska, att första frukosten ska vara så den står för sig själv av bastanhet.

— Och lunchen?

— Inte åtta tallrikar med smörgåsmat, utan enkelt, frukt eller bär bland annat nu på hösten. Du får ta igen dig på middagen, då är matsmältningmekanismen all right tack vare brist på överlastning förut på dagen. Du med ditt umgängesvimsiga leverne äter middag med dryckjom så pass ofta så du behöver inte ha pilsnerbuteljen stående bland sardiner och rädisor varenda dag. Ska du nödvändigt dricka så är vatten såsom nästan skapt för det ändamålet.

— Och detta skall alltså anses göra mig till en ny och bättre människa?

— Jag har inte storhetsvansinne. Men jag garanterar att kvisslorna på hakan och bukterna på humöret gå bort.

Pandora.

Prof. Busers Alp-pension (Alpines Töchter-Institut)

TEUFEN vid St. Gallen (Schweiz)

Modern inrättad och övervakad. Det ledande institutet i Schweiz, med fullt utbyggd skola (studentex., handelsdiplom, mod. språk, hushåll, musik, sport, gymnastik, hälsolära), beläget i vacker, sund fjälltrakt. FRANSKT DOTTERINSTITUT: Institut pour jeunes filles Chexbres, nära Lausanne. Vackraste läge vid Genève-sjön.

I:sta
klass

Grundat
1908

SYDSVENSKA BANKEN

Ställning den 31 juli 1929.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassabehållning	4.089.509:45	Aktiekapital	34.000.000:—
Obligationer	14.866.872:30	Depositions- o. kapitalräkningar	73.255.631:99
Fastigheter	6.747.591:75	Sparkasseräkning	34.720.994:47
Inventarier	100:—	Check- & Uppsägningsräkningar	27.137.073:11
Låneräkning	57.123.012:09	Postremissväxelräkning	3.168.437:90
Växlar	56.533.194:30	Inhemskas banker	7.151.357:20
Checkräkning	27.162.141:69	Utländska banker och bankirer	7.653.049:79
Inhemskas banker	2.564.970:14	Andra räkningar	8.368.081:05
Utländska banker och bankirer	10.180.527:08		
Andra räkningar	16.186.706:71		

Kronor 195.454.625:51

Kronor 195.454.625:51

KEMISK TVÄTT

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYA BLÅ HAND

Postadress: Liljeholmen. Telefoner: Söder 33426, Liljeh. 23.

Etablerad 1858.

BUTIKER:

Hornsgatan 170.
Tel. Söder 301 35.

Brännkyrkagatan 2.
Tel. Söder 334 39.

Holländaregatan 13.
Tel. Norr 46 33.

Birgerjarlsgatan 7.
Tel. N. 125 09, 53 73.

Anna Walhialt, Skolvägen 9, Ålvsjö.

Det tråkiga kalvköttet.

Nog går det an med steken, en stor saftig kalvstek, vit och mjäll och med sitt garnityr av fett, men de mindre dyra och fina bitarna på kalven ha som regel inga tillbedjare. Men det är just de mera otacksamma delarna av kalven, som man kan piffa upp genom tillagningen.

Ett stycke smör stort som ett ägg får smälta i stekgrytan. Där lägges $\frac{3}{4}$ kilo kalvkött skuret i bitar och utan ben att brynas till en vacker färg. Överpudras med en rågad matsked vetemjöl och omröres väl och länge, så att köttet får genomstekas utan att brännas vid. Därefter tillägges en nypa timjan, $\frac{1}{2}$ lagerbärsblad, en liten portugisisk lök, salt och peppar och $1\frac{1}{2}$ kaffekopp kokande vatten eller buljong. Omröres alltjämt och ställes sedan att småputtra med lock på grytan, tills köttet är färdigt.

Såsen silas och redes, helst med en äggula och litet grädd, ej med mjöl. Man kan också tillsätta tomatpuré som redning. Köttet, placerat i varm karott, överhälls med såsen.

En gipskatt på tiljan.

Sann händelse upptecknad av en motspelare.

Så fort det blir fråga om att ta livet av en gipskatt, blir jag så ledsen så, och nu när det t. o. m. talas om att utrota hela släktet, bara för att de små missarna inte äro nog estetiska för det moderna hemmet, krymper mitt hjärta riktigt samman.

Varför? Jo, därför att jag i detta hjärta bär bilden av en gipskatt, som en gång räddade mig ur en fatal situation.

Det var någon gång i slutet av 80-talet. Sällskapet U. D. (Utile Dulce) i Visby, som arbetar för att bereda gamla trotjänarinnor hjälp på alderdomen, skulle fira sin årshögtid. Festkommittén var i febril verksamhet.

Sent på kvällen före den stora dagen kommer min syster, som tillhörde kommittén, hem. Hon väckte mig ur min ljuva sömn och meddelade att det behövdes ett nummer till på programmet, och det hade hon lovat, att jag skulle svara för.

På min häpna fråga, vad jag skulle kunna åstadkomma på denna korta tid, svarade hon: "Asch, du kan ju bara svänga ihop några verser, vet jag, det är väl ingenting!" Bara svänga ihop, ja, och på beställning till på köpet. Jag nekade blankt, men min syster var bestämd; hon fick inte rygga sitt löfte, sade hon. På den tiden dugde det heller inte att sätta sig upp mot en syster, som var hela 5 år äldre.

Under natten arbetade min hjärna, och när morgonen gryd-

de var jag färdig — i tankarna förstås — med mitt nummer. I stadshotellets stora sal, där festen skulle gå av stapeln, fanns också en liten teater. På dess scen skulle jag ordna ett hemtrevligt rum, sådant man kunde tänka sig att sällskapet efter mycket arbete kunde bereda sina skyddslingar i eget för ändamålet uppfört hus.

I detta rum skulle nu sitta en liten gumma (den gamla trotjänarinnan) med brillor på näsan, läsande i en bok. På bordet framför henne sitter — bredvid stickstrumpan och sykorgen — en katt. Gumman nickar till, bril-

lorna trilla av näsan och hon slumrar in. Dörren öppnas, en tomte med sin lykta kommer springande in, lyser på den sovande gumman och på katten och ställer så sitt tal till katten, observera!

När jag kommit så långt beträffande de yttre arrangeman- gen, gällde det ju bara att raspa ihop texten, och jag skrev, skrev, skrev som man skriver i ungdomens år. Det var ingen fara för att det skulle bli för kort; faran låg fastmer uti att ingen kunde lära sig denna ramsa utantill, inte ens läsa den innantill — man skrev inte maskin på den tiden.

Följden blev att jag måste spela tomtens roll själv och placera texten så att jag kom åt att kika i den.

En viss dam i kommittén utsåg jag att spela trotjänarinnans roll, emedan det i hennes hem fanns en stor grå katt — just en sådan som behövdes för ändamålet — och jag inte kunde tänka mig att katten ville "ty sig" till någon annan än husets folk.

Men damen i fråga vägrade i vändningen, emedan, som hon sade, hennes mör var så fäst vid katten, att hon aldrig i livet skulle släppa till den för att spela sällskapsspektakel.

Hår, som lyser genom strumporna...

Skönhet och charm komma till sin rätt när sommartoaletten lämnar mjuka, mjällar armar bara och låter hudens friska färg lysa igenom strumpans tunna silkesvävnad. Men — endast om all generande hårväxt är borta från armar, händer, nacke och vader.

Tag bort den met Dulmin hårborttagningscrème — det fullkomnade medlet. Förfarings-sättet är ytterligt enkelt och tar endast några minuter i anspråk: stryk på Dulmin, låt det sitta i tre minuter och torka därpå bort det tillsammans med de däri upplösta håren.

Trots sin effektivitet är Dulmin synnerligen mild för huden och är fullkomligt oskadligt.

"Dulmin och intet annat", säger med rätta den dam, som en gång provat det. Ty Dulmin står över all konkurrens.

DR. M. ALBERSHEIM, FRANKFURT A. M. - LONDON

Generalagent: Riviera, 18 Kunsträdgårdsgatan, Stockholm, Tel. 5285, N. 118

DULMIN

Hårborttagningscrème

GARANTI: Vi återbetala Eder pengarna, om icke nöjaktigt resultat uppnås! Följ endast den enkla bruksanvisningen!

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol-Goedecke

— Suppositorier —

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat. För Anusol-Goedecke finns det ingen ersättning.

Anusol-Goedecke upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka stäl- lena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Men nu kom mitt ögonblick, mitt stora ögonblick. Man var väl inte författare, regissör och skådespelare i en person för inte, heller. Därtill nödd och tvungen på anstiftan av bl. a. just den tilltänkta "trotjänarinnan". Minuterna voro räknade. Mitt ultimatum ljöd: antingen — eller, vilket betydde så mycket som: damen i fråga i skepnad av tjänarinna med katt på utsatt tid och ställe eller numret slopades.

Damen kom, fast betydligt försenad och ytterligt echaufferad, åtföljd av husets tjänarinna, som bar en stor korg med lock på. Jag behövde inte fråga efter katten, ty i mun på varandra berättade fröken och pigan om, hur de i en hel timme jagat djuret, "som kände på sig att något gallet stod på", som de sade.

Nu var han i alla fall med här i korgen, och glad var jag efter all oron och väntan, ty utan katten som motspelare skulle ju tomtens monolog varit omöjlig. Men säg mig en fröjd som . . . Då man varligt tog locket av korgen, hoppade, spottande och fräsande av ilska, klösande till höger och vänster det eljest fromma djuret ut och begav sig på flykt — fåfängt förföljd genom gamla stadshotellets många vindlande korridorer och trappor.

Det ringde från scenen. Tiden var inne för vårt nummer. Det var ingen annan råd än att gå in och tala till en katt, som inte fanns . . .

Då . . .! Vad skådar den staccars slokörade tomtens öga?

I ett rum — bebott av betjäningen, vilket vi måste passera för att komma in på scenen, stod på en byrå — en gipskatt.

Jag tog den i min famn och bar den i triumf in på scenen. Ack, vad den satt stilla! Hur än tomten lyste på den med sin lykta. Ur hjärtats djup gick också orden till den rent himlasända gipskatten.

Nu är det natt . . .

Var tyst, var tyst,

du kissekatt!

Ej det minsta knyst . . .

Se, matmor slumrar så ljuvt och gott,

se'n hem på jorden hon också fått.

etc. etc. etc.

Publiken, som ju utgjordes av U. D.-ister, var rörd över allt det vackra, den tänktes skola komma att uträtta i framtiden. — Inga kikare användes, så kattens verkliga konsistens blev icke avslöjad.

Men för mig blev gipskatten ett minne, så som den kanske blivit det i månet hem, där man nu skall läras att tycka att sådana minnen äro för simpla.

Den stora levande grå kat'en kom emellertid mycken förargelse åstad. Den sprang bort, och till sin mattes ousägliga förtvivlan blev den borta i en hel vecka. Tårar och annonser hade då i riklig mängd spenderats på den.

Bertha Wiman.

Om Ni inte är rädd för sanningen, så låt mig säga Eder den!

Edra framtidsutsikter, ekonomiska möjligheter och andra hemlighetsfulla saker uppdragas för Eder genom astrologien, som är den äldsta kända bland alla vetenskaper. Ni kommer att lära känna Eder framtid, Edra vänner och fiender, den framgång och lycka, som

väntat Eder såväl i äktenskapet som i andra viktiga företag, såsom spekulationer o. s. v. Låt mig gratis giva Eder upplysningar, som komma att förvåna Eder och kanske förmå Eder att helt och hållet omgestalta Edert liv, medföra Eder lycka och framgång i stället för den förtvivlan och det misslyckande i alla företag, som kanske nu hota Eder. Den astrologiska tolkningen av Edert öde angives i ett tydligt och kortfattat språk och kommer icke att omfatta mindre än två sidor.

Läs vad en av mina klienter säger:
23, West Galer Street, Seattle, Washington, Förenta Staterna.

Bäste Professor Roxroy!

Jag är förtjust över min ärliga såväl som hela min levnadstolkning. Ni tycks ha läst i mina innersta tankar och lärt känna mig bättre än jag känner mig själv. Det skall bli mig ett sant nöje att besvara alla förfrågningar samt intyga Eder stora talang; allting har hänt just så som Ni förutsade.

UNA M. WILLIAMS.

Insänd Eder uppgift om födelsedag jämte namn och adress tydligt skrivna. Om Ni vill, så medsänd 1 Kr. i Edert lands frimärken för att täcka kostnaderna. Detta erbjudande kommer kanske icke igen! Handla därför genast! Tillskriv Roxroy, Dept. 4740 E, Emmastraat 42, HAAG, Holland. Porto till Holland 25 öre. Skriv egenhändigt.

DESCO SILVERPUTS

Det enda silverputsmedel som löser smutsen kemiskt. Återger även det svartaste silver dess djupa glans.

Pris 1 kr. hos alla guldsmeder och kemikalieaffärer. I parti från

D. SVANBERG & Co. Falugatan 11, Stockholm

En gåva.

Det stora modemagasinet "Mimosa" sänder Er som reklam för sin affär

en vacker äkta japansk pärlkedja, 150 cm. lång, för kr. 1:35. (6 st. sändas portofritt mot efterkrav. 3 st. eller däröver sänds portofritt när beloppet sändes förut i pengar, postanv. eller frim. Om endast 1 å 2 st. rekv. mot förskotts betalning skall 30 öre medsändas till porto.) Detta pris är satt så lågt, att Ni nästan måste betrakta det som en gåva.

Den nya hattjournalen

över de senaste moderna damhattarna till långt under halva priset sändes gratis. Skriv genast till "Mimosa", Vesterbrogade 138, Köpenhamn.

FRÅGOR OCH SVAR!

Deklarering.

Fråga: Var snäll säg hur jag skall deklarerera för ett belopp av 100 kronor insatt på bank.

100 kronor.

Svar: Finns det kapital förut, för vilket deklarereras, är det endast att öka till med 100 kr. Annars är det ingenting att deklarerera för.

Vila.

Fråga: Snälla Idun, säg var jag skall vända mig för att få komma till Ellen Keys vilohem Strand?

Trött.

Svar: Till fru Stina Pyk, förenings sekreterare, adress Kylebergs säteri, Svanhals.

Flickpension.

Fråga: Tycker mig ha sett någon gång i Idun om en pension för unga flickor i närheten av Paris, dit föräldrar med trygghet kunna skicka sin dotter. Skulle Idun vilja säga var det var, ty adressen har fallit ur mitt minne.

Mor.

Svar: Det är hos Madame Talon, Château de Viry, Seine et Oise. Närmaste järnvägsstation heter Juvisy. Utmärkt undervisning av lärare från Paris. Behagligt hemliv. Omväxlande nöjen.

Inackordering.

Fråga: Tacksam få reda på några trevliga inackorderingsställen eller pensionat i Stockholm för ung flicka, som i höst tänker genomgå kurs på Kindergartenseminariet.

Gammal prenumerant.

Svar: Om inte Kindergartenseminariet kan ge anvisning på inackordering, kan ni nog få adresser genom någon större utbyringsbyrå t. ex. Thorsson & Toll, Kungsgatan 10. Annars genom annons i Idun. Vid annons bör alltid referenser begäras och givas.

Hög luft.

Fråga: Hur bli av med en besvärlig bröstkatarr, som uppträder varje höst och varar vintern ut. Har ej lungdot. Tror att hög luft skulle vara stärkande och härdande. Men var är det lämpligast inom Sverige? Hosta.

Svar: Jämtland kan i detta fall förordas. Några veckors vistelse där härdar mot förkylning i allmänhet och torde vara särskilt bra för er åkomma. Ni behöver därför ej uppsöka de högst belägna trakterna, vilka nu mot hösten äro ganska kyliga. En plats som är vacker och trevlig är Nällden, något över 300 m. över havet, ett par stationer bortom Östersund. Och Nälldens pensionat kan i allo rekommenderas. God mat, moderata priser, vänligt bemötande m. m.

Middag.

Fråga: Om en ungeherre i stadsgård ålder giver en liten middag för sju personer, fyra herrar och tre damer, inga av dem unga, skulle det vara nödvändigt att han anmodade en av damerna att fungera som värdinna jämte honom? Är det brukligt vid dylika mindre tillställningar? Vore det icke fullt ut lika god ton, om han ensam fullgjorde sina plikter som värd? Undrande.

Svar: Det är naturligtvis lämpligast att han ensam fungerar som värd.

Jag blev smärt

som jag önskade, berättade en dam för oss, och är nöjd med de två Facil-kurer jag tagit under de två föregående åren. Jag har noga följt bruksanvisningen och har aldrig märkt obehag av något slag, trots det att jag vid varje kur har lättat bra. Jag ämnar nu börja min tredje Facil-kur och utbeder mig därför ytterligare ett glas.

Om Ni noggrant följer bruksanvisningen, kan Ni göra detsamma, — taga en Facil-kur varje år och därigenom göra Eder smärt utan något som helst obehag.

Facil-pastiller fås på alla apotek i glas, innehållande 100 pastiller à kr. 4.00. Bruksanvisning, normalviktstabell och uttalanden från personer, som blivit smärta genom Facil, medfölja varje glas. Betalningen kan också insändas i frimärken till Facil-Depoten, postbox 365, Stockholm 1, vilken då omgående sänder Eder ett glas portofritt och diskret.

Florodol var morgon ny, förlänar frisk och vacker hy

PARFYMERI FLORA, GÄVLE

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54

Tel.: Norr 32955

Filialen: Riddaregatan 17

Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

"Att tillaga Pots pouris."

Recept från mormorsmors tid.

Vår mani för antika möbler, som skola ge gammaldags stämning åt våra rum, sträcker sig också gärna till småsakerna, som hörde till de flydda tider våra inredningar söka efterhärma. Ett gammalt stick på väggen, en porslinsherdinna, en kandelaber öka behaget för oss, och komma oss att drömma om de människor, som nu för länge sen äro borta. Men alla mest uppväcker en doft stämningar, det veta vi nog. Och mormorsmor lever upp på nytt som aldrig förr om vi lyckas åstadkomma hennes potpourrikruka. Det är inte så stor konst, om man för kuriositetens skull vil göra sig litet besvär. I somliga familjer finns det sådana krukor bevarade, och den syrliga kryddstarka doften från de mörknade rosenbladen slår emot en, då man lyfter på locket och rör om försiktigt i innehållet. Men man kan helt enkelt göra sitt potpourri själv; i rosornas tid är det ett lustigt tidsfördriv. Vi ha fått oss tillsända några gamla recept, som vi återge i originalens form med deras något fantastiska stavning.

At tillaga Pots Pouris.

Man afplockar törnrosor och inlägger dem hvarfals med frisk abrodd och litet salt, uti glas, porcellains- eller stenkärl; sedan ställes det i solen att torkas och upblandas med lavendelblommor och ett fårskt citron-skål, genomstucket med kryddnejlikor då det är färdigt.

Et annat sätt.

Man tager et skålpund friska orangeblommor, et dito törnrosor, 8 lod mejramsblader, 4 dito nejlikor, 6 dito thimian, 4 dito mirthenblader, 4 dito melotengräs, 2 dito rosmarin, 1 dito stötta kryddnejlikor och 1 dito lagerbärsblommor.

Allt detta inlägges uti ett porcellains- eller glaskärl, tillslutes och ombindes med pergament. Det sättes sedan i solen och omröres hvarannan dag med en pinne, de första månaderna. I slutet af sommaren är denna blandning färdig.

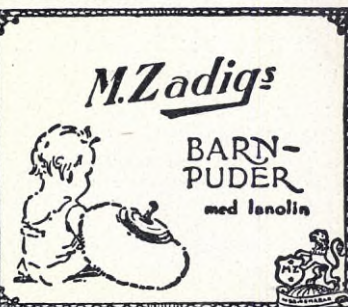
At på bästa sätt tillaga Potpourri.

Af salt strör man några näfvar på botten af krukans. Alla blomorna böra pläckas väl från stjelkarna, och intet grönt får finnas deribland. Nu tar man först en god del Violblomster, sedan en del av de bästa Rosenblad och derefter 4 näfvar Pomeransblommor, 4 näfvar enkla röda nejlikor, lika mycket ung Mejräm, Lavendel, Isopsblad och äfwen blad af Rosmarinblommor, wild Thimian, 2 näfvar av hwart Kryddnejlikor. Alla dessa species lägger man i krukans och beströr dem med något salt imellan hvar slag. I början bör man hvar dag röra om i krukans, slutligen icke oftare än man vill (Forts. sid. 931.)

Är Ni trött om morgonen?

När klockan ringer, och det är på hög tid "att få benen ur sängen" för att börja dagens gärning i rätt tid — är Ni då *aldeles* frisk och så upplagd, att Ni riktigt känner behov av att få "gripa tag"? Eller är det kanske närmast det motsatta, — energien och farten saknas, — och egentligen skulle Ni allra helst vilja bli liggande i Eder säng? Tusent, som kanske icke alls ana det riktigt, äro i behov av *naturens eget botemedel*, radium, — och tusenden borde därför följa läkarnas råd och dagligen använda Miradium-salt, som innehåller äkta radium i just de doser, som visat sig mest verksamma på organismen. Sömnens bliver trygg och vederkwickande, blodet styrkes, nerverna lugnas. Använd det mot: reumatism, ischias, gikt, blodbrist, nervlidanden, sömnlöshet, ämnesomsättningssjukdomar, maglidanden, trötthet och ålderdomssvagheter. Miradium-salt fås på apoteken à kr. 6:50 pr glas till ca 1 månads bruk.

SILKESSTRUMPOR
uppmaskas o. lagas fort o. billigt.
HALLDINS ATELJÉ
Malmskillnadsg. 48 A, 2 tr. Sthlm.

M. ZADIG - MALMÖ

H. M. Konungens Hovlev.
Nederlag i Stockholm: Brunkebergsg. 4.
" i Göteborg: Chalmersgat. 20.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Å Lyckorna

mottagas gäster för vila o. rekreation, längre eller kortare tid, öppet året om. Ljus rum, goda bäddar, gott bord, hemtrevligt, billigt. Skyddat läge. Förfrågningar besvaras tacksamt. Anna Björklund, Vilohemmet Forntid, Lyckorna. (Tel. Ljungskile 116.)

På Sparresätters Egendom

börjar ny hushållskurs den 1 sept. Undervisn. i all slags matlagning, bakning, konserv-, vävna-, handarbeten m. m. Rikligt med förnödenheter från eget lantbruk. Vacker trakt med härlig luft. prospekt o. ref. från Fru Emma Westertund, adr. Lerdala. Rt. 6.

Garratts Hall, Banstead

in Surrey, England.
A first class finishing School for girls of position. Beautiful grounds. Riding, Art, Music. Address to the Principal.

Två kvinnliga ungdomar

få inackordering i Uppsala i höst, delat rum. Ref. önskas och ges. Svar t. "E. H.", poste restante, Uppsala.

Solo-Kaffe
från
A.-B. Malmö Kaffekompani
är och förblir
det bästa i marknaden

SVAMPSÄSONGEN ÄR INNE.

Slutet av augusti och början av september är den tid, då svampexkursionerna löna sig bäst. Det är också naturligt om familjerna denna tid gå "man ur huse" för att tillbringa några timmar i skog och mark förenande nöjet av skogspromenaden med nyttan av att genom svamplockningen dra till huset och "samla i ladorna".

Svamp är en utomordentligt god hjälp för husmodern, när det gäller att få omväxling i dieten. Den har förmåga att i hög grad förbättra och förfina en del anrättningar och är användbar i och till en mångfald rätter: soppa, fiskrätter, köttätter, grönrätter för att inte tala om frukost- och lunchrätter. Och lätt att förvara är den också. Husmodern gör därför klokt i att skaffa sig ett ordentligt vinterförråd av svamp, vilket kan bli till ovärderlig hjälp och lättnad vid ordnandet av såväl vardagens som festdagarnas matsedlar.

Vid konservering av svamp har man följande sätt att välja på.

Torkad svamp.

Med tillhjälp av stoppnål och tråd trär man upp svampen till långa "guirlander", vilka hängas på luftigt och varmt ställe i ett fönster på en luftig varm vind eller i kökstaket, där de få stanna, tills de kännas fräsiga. Då samlas de i tygpåsar som förvaras hängande på luftigt och svalt ställe. Sättet användes för murklor men kan användas för vilken slags svamp som helst.

Saltad svamp.

Svampen ansas, förvälles hastigt i saltat vatten, spolats av i kallt vatten och får rinna av väl. Två delar salt (vanligt smörsalt) och en del socker blandas. I en kruka lägger man sedan svampen varvis med saltblandningen, som bör vara riklig, så att de olika svamplagren bli helt täckta. Översta lagret skall vara saltblandning, och ovanpå detta lägger man en tallrik eller annan "botten" som passar, samt en tyngd. Skulle det bildas för mycket lake bör den efter c:a 14 dagar hållas bort och svampen saltas om som förut. Krukan bindes över med pergamentspapper och förvaras i källare.

Skultuna
1607
Kronan och sigillet
garanterar kvaliteten

Skultuna

Vår speciella syltkittel[®] innesluter i sig frukten av våra husmödrars erfarenheter under åratat.

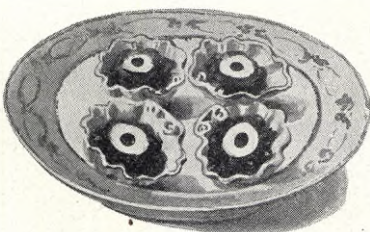
Inkokt svamp på glas.

Rensa, skölj och skär svampen, förväll den i saltat vatten eller — om den är blöt — utan vatten. Den saftar sig tillräckligt ändå. Spola den omedelbart i kallt vatten och låt den rinna av väl. Fyll små konservglas med svamp, och håll över svampspadet tillsatt med litet salt, eller om man önskar få konserven klarare, håll på ny saltlag bestående av 1½ msk. salt till varje lit. vatten (svampspadet kan i sådant fall användas så snart som möjligt i någon soppa eller sås).

Sterilisera glaset vid 100° C. under 1 timme.

Svamp inkokt i smör.

Härtill användes uteslutande prima sorter, som ej tarva förvällning. Svampen ansas och skäres i lagom stora bitar. Rikligt med smör smältes i en gryta, och svampen lägges i. Under ständig omrörning får svampen koka i smöret, tills detta slutar att bubbla och blir alldeles klart. Då lägger man svampen på vanliga syltglas eller steriliserar den på konservglas. I förra fallet bör man, sedan glaset kallnat, smälta en tunn kaka paraffin överst i

Svampstuvning i smördegssnäckor.

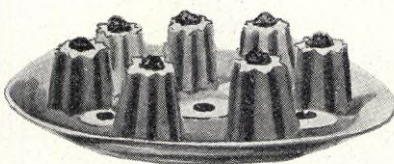
glaset (denna avlägsnas lätt vid användningen). Sedan binder man noga över burkarna på vanligt sätt med pergamentspapper och förvarar dem i mörk och sval källare.

Vid användning av konserverad svamp är det av stor vikt, att den torkade och saltade blir tillräckligt länge blötlagd, helst över en natt. Resultatet blir ett helt annat än om blötläggningen sker först i sista minuten.

Nedan följer förslag på några svampanrättningar i olika kombinationer.

Svampstuvning i smördegssnäckor (för 6 pers.).

1—1½ lit. blandad svamp, vatten, salt, 50 gr. smör, 2 msk. mjöl, 1 dcl. grädde, 1 dcl. mjölk, svampspad, salt, socker, vitp.

Morotskrustader med svamp och äggstuvning.

Smördeg: 100 gr. smör, 100 gr. mjöl, 1 msk. brännvin, ½ dcl. vatten.

Till garnering: 1 hårdkokt ägg.

Svampen rensas, sköljes väl, skäres och förvälles, om så behövs; härvid borthålles spadet. Svampen kokas sedan mjuk i saltat vatten, får rinna av väl, och spadet tillvaratages. Smöret fräses i en kastrull, svampen lägges i och får fräsa en stund, varefter mjölet strös på och grädde, mjölk och svampspad spädes på litet i sänder, tills stuvningen har kokat i 10 min. och blir lagom tjock. Den smaksättes då väl.

Smördegen beredes på vanligt sätt. Den kavlas ut tunn, och härmed beklädas snäckskal utvändigt. Dessa läggs alltså med den bukiga sidan upp på plåten. Degen naggas med gaffel och gräddas i varm ugn. Smördegssnäckorna lossas sedan försiktigt från skalen, fyllas med den varma stuvningen och överst lägges en äggskiva som garnityr, se bilden.

**ÖRGRYTE
KEMISKA
KUNGL. HOVLEVERANTÖR.
GÖTEBORG
UTFÖR ELEGANT
KEMISK
TVÄTT
och FÄRGNING**

klänningar
Dräkter
Kappor
Kostymer
Uniformer
Överrockar
Mallor
Gardiner
Draperier
Täcken
Filtar

Ombud å de flesta platser i Sverige. Gods kan även insändas direkt under adress Göteborg.

Morotskrustader med svamp och äggstuvning (för 6 pers.).

6 stora morötter, vatten, salt.

Svampfyllning: 1½ lit. svamp, vatten, salt, 50 gr. smör, 2—3 dcl. grädde, salt, vitp.

Äggstuvning: 4 hårdkokta ägg, 40 gr. smör, 3 msk. mjöl, ½ lit. mjölk, salt, socker, vitp.

Morötterna ansas, och den tjockaste delen av rötterna skäras av i samma höjd som en vanlig krustad. Dessa morotsbitar refflas med legymkniv på utsidorna och holkas ur invändigt samt kokas mjuka i lätt saltat vatten. Till svampfyllningen bör helst användas svamp, som ej fordrar förvällning. Sedan den är ansad, sköljd och skuren i bitar, lägger man den tillsammans med smör i en kastrull och låter den småputtra under lock, tills all vätska gått bort, och endast smöret är kvar. Då späder man på då och då med litet grädde och kokningen fortsättes på svag värme, tills svampen är färdig och lagom spädd. Den smaksättes väl. Till äggstuvningen skäres ett av äggen i vackra skivor och resten i bitar. Stuvningen beredes på vanligt sätt.

På varmt serveringsfat ställer man morotskrustaderna i krans och fyller dem med svampen. Blir något kvar härav, blandar man det i äggstuvningen. Denna placeras mitt på fatet och garneras med äggskivor, se bilden.

Ägg med svampstuvning.

Hårdkokta ägg i halvor eller klyftor läggs på varmt serveringsfat, och en god svampstuvning bredes över.

Gratinerade ägg med svamp.

Hårdkokta ägg i klyftor läggs varvis med svampstuvning, riven ost och små flockar av smör i en smord gratinlåda. Översta lagret skall vara stuvning, och härpå lägges ett lager av riven ost blandat med litet stötta skorpor samt små flockar av smör. Formen sättes i varm ugn, tills anrättningen fått färg.

Frukosträtt.

Svampstuvning lägges på varmt serveringsfat och garneras med crouton och hårdkokt hackat ägg.

Ät mer fisk!

En billig och hälsosam fiskrätt, bekväm att taga till är

Fyrornets Fiskbullar

Tillverkade av utsökt färsk råvara.

Utom den vanliga kvaliteten — Gul etikett — finnes alltid i lager i fiskbullar i

Champignonsås, Tomatsås och Hummersås.

EKSTRÖMS

VANILIN-SOCKER

VAR SKOLA VI GÖRA VÅRA INKÖP?

En lättbesvarad fråga-läs Idun

BAGERIER:

LEKSANDSBAGERIET
Nybrogatan 69.

Moster Lottas Brödbod
Birger Jarlagatan 53

BAND, SPETS-GARNITYR OCH SCARVES:

Sucksdorffs Bandhandel
Hamngatan 38.

FOTOGRAF:

SANDELS JOR
Drottningg. 27, 4 tr. hiss. Tel. N. 93 29

GARN & HANDARBETE:

Systrarna Hultgren
Birger Jarlagatan 13, 2 tr.

MODEMAGASIN:

Atelier Mitra
Tel. 15 53. Birgerjarlag. 34, STHLM.

OPTIKER:

Clara Ekström
Jakobstorg 3

Parfumeri
AROMA
kungsgatan 13

SKODON:

JERNS
DROTTNINGGATAN 35

SNÖRMAKERI:

Mattssons
KLARABERGSGAT. 52

SPETSAR:

De Förenade Spetsfabrikernas
FÖRSÄLJNINGSLOKAL
Grevturegatan 13

Svält ej
Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Gör ett försök
med Småryds Fruktättika

Yppersta mat-, bords- och konserveringsättika.

Rekommenderas av läkare.

fisk
blir välsmakande och näringsrik, om den flottyrkokas
i
REYMERSHOLMS KRON OLJA

Fisk och svamp i form (för 6 pers.).

1-1½ kg. sjötunga, bergtorsk, gös eller liknande fisk, ättika, salt, 1 lit. blandad svamp, 50 gr. smör, 3 ägg, 3 dcl. gräddmjölk, salt, vitp., 1 knippa persilja.

Fisken rensas och tages ut i filéer; dessa delas, om de äro för stora, gnidas in med ättika och salt och få ligga en stund. Fiskbitarna läggas i en smord eldfast form. Svampen rensas, förvälles, brynes i smör och lägges tillsammans med fisken. Äggen vispas tillsammans med mjölk, salt, vitp. och finhackad persilja. Blandningen hälls över fisken i formen och sättes i ugnen, tills den stannat.

Rätten kan även tillagas med rester av kokt eller stekt fisk i stället för de råa fiskfiléerna.

Kotletter av kött och svamp (för 6 pers.). 4 kkp. kokt hackat kött, 4 kkp. kokt hackad blandad svamp, 1 stor steklök, 60 gr. smör eller margarin, 2 ägg, 2 msk. stötta skorpor, 1 dcl. gräddmjölk, salt, vitp.

Till stekning: 80 gr. smör eller margarin. Löken skalas, hackas och brynes i smöret, svampen lägges i och får fräsa en stund med löksmör. Skorporna blötas upp väl i mjölken, äggen vispas väl, och alla ingredienserna blandas tillsammans. Av massan formas och stekas små runda kotletter, som läggas direkt på varmt serveringsfat. Kotletterna serveras så varma som möjligt med ärter eller andra grönsaker.

IDUNS KÖKSALMANACKA
(25-31 aug.).

SÖNDAG. Frukost: Omeletterullader med ärter; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis, rädisor; kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Kräftsoppa. Stekt orre med legymer. Mördegstärta med päron och nötter.

MÅNDAG. (Makaronidag.) Frukost: Bräckt korb med potatismos och riven pepparrot; smör eller margarin, bröd, ost; postflingor med mjölk, kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Kokta spaghetti med fågelsås (blandad med överbliven stekt fågel i små tärningar), tomatpuré och riven ost. Röd vinbärskräms med sockerkaka och grädde.

TISDAG. Frukost: Spicken sill med gräslök och grädde samt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Kokt fårkött med grönsaker. Stekta äpplen med vaniljsås.

ONSDAG. Frukost: Fattiga riddare med rårörda lingon; smör eller margarin, bröd, ost; postflingor med mjölk, kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Stekt persiljefyllt makrill med potatis och grönsallad. Släparter med rört smör. Rå frukt.

TORSDAG. Frukost: Sallad av fisk, grönsaker och ägg i skarpsås; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Färsk ärtsoppa med ostsmörgåsar. Äppelpannkaka.

FREDAG. Frukost: Små pannbiffar med garnityr av selleribottnar och stekt syltlök samt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Svampgulasch med blomkål. Filmjölk med majsflingor.

LÖRDAG. Frukost: Dansk grönrätt; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller te, vetebrod. — **Middag:** Kokta gäddfiléer med sås pikant och potatis. Äpple med ris.

Omeletterullader (för 6 pers.). 4 ägg, 4 dcl. mjölk, salt, 1 msk. smör.

Färs: 200 gr. benfritt kalvkött, ½-1 kkp mjölk, salt, vitp.

Till stekning: 50 gr. smör.

Äggen vispas med mjölk, och salt tillsättes. Blandningen hälls i väl smord liten långpanna och gräddas, tills den stannat. När äggstanningen kallnat, lossas den försiktigt och stjälpes upp på smort smörpapper. Till färsen drives köttet 3-4 ggr genom köttkvarn, arbetas väl med mjölk och smaksättes med salt och vitp. Färsen bredes ut på äggstanningen som rullas ihop som en rulltårta. Rullen skäres i centimetertjocka skivor, och dessa stekas vackert bruna i smör. Omeletterulladerna läggas upp i kran på varmt serveringsfat med ärter på mitten.

Kräftsoppa (för 6 pers.). 1-1½ tjog kokta kräftor, 1 lit. god buljong, 3 msk. smör, 2 msk. mjöl, kräftspad, salt, vitp., socker, 1 dcl. grädde, 1 äggula.

Kräftorna rensas fria från skal. Skalen stötas tillsammans med smöret och kokas med 2 lit. vatten under 1 timme, varefter spadet silas upp och får kallna. Det feta av spadet skummas av och fräses tillsammans med mjöl, buljong och kräftspad spådes på, och soppan får koka 10 min. Den smakas av väl. Äggulor och grädde blandas i soppskålen, och den heta soppan tillslås under kraftigt vispning. Kräftköttet lägges i, och soppan serveras omedelbart.

Soppan kan, om man så vill färgas med röd matfärg.

Mördegstärta med päron och nötter. Mördeg: 200 gr. smör, 300 gr. mjöl, 100 gr. socker, ½ ägg.

Fyllning: 1½ lit. päron, 1½ kkp socker, vatten, 2 msk. vitt vin, 200 gr. nötter (vägda med skal), 2 äggvitor, 100 gr. socker.

Mördegen beredes på vanligt sätt, får vila kallt ett par timmar och delas i två delar. Den ena hälften kavlas ut och lägges i en tårtform med lös botten. Den andra hälften rullas ut i två längder, vilka snos tillsammans, penslas med ägg och läggas runt tårtbotten. Päronen skalas, klyvas, befrias från kärnhus och kokas mjuka i sockerlag. De tagas upp med hälslev och få kallna. Degen fylles med päron och gräddas nästan färdig. Nötterna knäckas och hackas grovt. Äggvitorna vispas till skum, och vispningen fortsättes ytterligare 10-15 min. Sockret tillsättes härefter mycket försiktigt jämte nötterna, och massan bredes över päronen. Tårtan sättes åter i ugnen, tills mördegen är färdig, och marängmassan fått färg.

Svampgulasch med blomkål (för 6 pers.). ½ kg. benfr. kalvkött, 2 lit. rensad, blandad svamp, 100 gr. smör, 1½-2 msk. vetemjöl, kokande vatten, salt, vitp., 1 stort blomkålshuvud.

Kalvköttet ansas, skäres i jämna tärningar och brynes i hälften av smöret. Svampen förvälles, om så behöves, får rinna av väl och lägges tillsammans med resten av smöret i en kastrull där den får sakta "puttra" under lock en stund. Den blandas sedan med kalvköttet, litet mjöl strös i, och kokande vatten spådes omedelbart på, varefter allsammans får koka, tills kött och svamp äro möra. Om man så vill, kan stuvningen spådas även med litet grädde. Anrättningen smaksättes väl med salt och vitp.

Blomkålshuvudet ansas och kokas helt på vanligt sätt. Det lägges upp mitt på ett varmt serveringsfat, och gulaschen lägges omkring.

Gåsbröst,

nyrökta pommerska pr kg. 7.75, Färlår, enrisrökta pr kg. 2.75, Renstekar, norrlandsrökta pr kg. 3.75, Laxskinkor, enrisrökta pr kg. 5.50, Pariserskinkor, enrisrökta å 1 o. 1½ kg. pr kg. 4.50, Delikatessrullskinkor i hinner, enrisrökta å 3-5 kg. pr kg. 4.—, Medvurst, extra vinlüksk pr kg. 4.—.

Varorna sändas mot eferkr. från en utav landets förnämsta fabriker efter order till:

AXEL EKLUND
Drottninggatan 102,
STOCKHOLM.

VÄVSKEDAR

av rostfritt material. Obs. denna fördell! Skyttlar, spännare, solv m. m. för hemslojd.

NYHET! alla väverskor bör "BOBIN!" köpa vår patenterade bobin-växel. Begär vår nya illustr. katalog och prisuppgift. Sändes gratis.

A.-B. Borås Mek. Väfskedfabrik
Rikst. 1028. Borås. Rikst. 1028.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmeer och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Viktigt för syltningen

De husmödrar, som ännu icke använt **HADENON**

som konserveringsmedel vid syltning och saftning, böra göra ett försök i år. Intet annat konserveringsmedel är så effektivt. En Hadenontablett håller 1 kg. sylt friskt obegränsad tid med eller utan socker. Den husmoder, som använder Hadenon för sina frukt- och bärkonserver, har full garanti för, att de icke mögla eller jäsa. Efter ett år äro konserverna lika friska och njutbara som vid inköknigen.

Hadenon säljes i rullar om 10 tabletter till ett pris av 30 öre hos alla väl-sorterade speceri- o. kemikalieaffärer. I parti från O. Sundström & Co. A.-B., Göteborg.

HUSMODERN'S
Tvättinrättning
Shélegatan 13, Sthlm
Tel.: Kungsh. 9499.
Specialité:
Tvätt, torkning och mangling.

Välkommen nyhet för Husmödrarna!

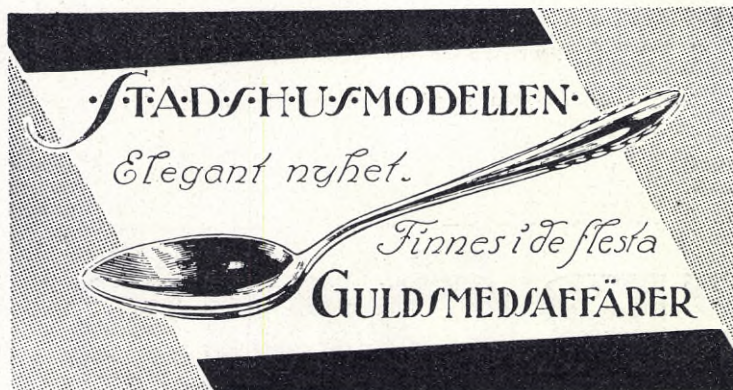

KARSTENS SKORPOR
även i 50-öres

förpackning försäljes i c:a 300 livsmedelsaffärer i Stockholm med förstäder samt hos

A/B WESTERDAHL & KARSTEN
Kungl. Hovleverantör.

KVALITET VALUTA

LEDIGA PLATSER

Ej för ung

(30-årsåldern) frisk, pålitlig, barnkär, helst något sjukvårdskunnig person från gott hem sökes att i början av oktober tillträda plats som hjälp med större barn (den minsta 9 år) på gods i Östergötland. Goda löneförhållanden. Endast värekommenderad kommer i åtanke. Svar till "A. E.", Linköping p. r.

Ordinarie lärarinnebefattning

vid Östergötlands Läns Sinnesslöanstalt (Storängens Skolhem) i Söderköping från 1 januari 1930 kungöres härmed till ansökan ledig. Kompetensvillkor: Slagsta seminarium jämte några års tjänstgöring. Till Styrelsen ställd ansökan ingives före 1 sept.

PLATS SÖKANDE

Privatlärarinneförbundet
Exp. 10—12 f. m. Baldersgat. 10 c. N. 119 84. — Pr. lekt. Guvernanter, skickl. och komp. Barnvakter pålitl.

Vävlärarinna och trädgårdsmäst.
önskar plats till hösten vid skola, anstalt eller privat. Svar med fullst. upplysning till "L. B.", Dagens Nyheter, Stureplan, Stockholm.

Ny kurs
i massage o. sjukgymnastik samt övriga fysikaliska behandlingsmetoder börjar den 10 nästkommande september. Kursen lämnar fullständig specialutbildning och för de elever som sedermera önska att eventuellt praktisera i Amerika meddelas, att myndigheterna därstädes godkännt vårt avgångsbetyg. Illustrerat prospekt sändes på begäran. Försäkra Eder i god tid om plats vid kursen.
Göteborgs Gymnastiska Institut.
Östra Hamngatan 45. Göteborg.

I sjukgymnastik
massage och övriga fysikaliska behandlingsmetoder börjar ny kurs 20 september. Grundlig och billig utbildning. Låga levnadsomkostn. Anm. snarast erforderligt, enär pågående kurs var övertecknad. Begär prospekt!
MALMÖ-ZANDER-INSTITUTET.

Kurs i massage, sjukgymnastik
och fysikaliska behandlingsmetoder
Uppsvenska Gymnastiska Institutet
Scheeleg. 2, Stockholm. Kh. 79 89
Prospekt på begäran.

Hushållselever 100 kr. pr månad.
Fyra flickor kunna erhålla grundlig utbildning i matlagning en å tre månader i trevligt hem i Lund. Anmälningssavgift 10 kr. Svar till "Elev", Gumælius Annonsbyrå, Malmö.

Skara förberedande kurs
för inträdesökande till folkskoleseminarier börjar höstterminen den 17 sept.
Elisabeth Rydell. Emma Wahlquist.

Doktor A. Kjellbergs Institut
(Innehavare Doktor Sven Backman.)
Kurs i fysikalisk behandling: Massage, sjukgymnastik, ljus-, elektrisk- och värmebehandling.
Holländaregatan 3, Stockholm.
Begär prospekt. Tel. Norr 667.

(Forts. fr. sid. 928.)
hafwa frisk och god luft i rummet.
"Alla dessa Species", som receptet uppräknar, behöver säkert inte vara med för att få något som doftar bra. "Abrodd" i det första receptet är väl Artemisia abrotanum. Det andra receptet står uti "Underrättelser för Fruntimmer i synnerhet hörande till Toiletten". Det sista utlovas hålla sig i många år om burken är väl "tilltäppt".

La Jardinière.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Skånska". En liten mycket trevlig badort Falskog, kanske mest bekant under namnet "Falskogs källa", i närheten av Borås. Omnibus från Borås kostar cirka 1 kr. Där serveras alla slags bad och massage. Man får mycket och god mat, och där är mycket billigt. Vet förstås ej om de har öppet i september. Men gör en förfrågan. Tillfällen till nöjen är där ej, dem får man söka i Ulricehamn eller Borås, ty Falskog ligger mitt emellan de två städerna. Det är en gammal badort, även välkänd för sitt järnhaltiga vatten som drickes mycket.
Västgötska.

Om Eder kassa tillåter så res utomlands. Jag har goda adresser att ge Eder om Ni sätter Eder i förbindelse med Iduns redaktion. Skulle vilja föreslå en resa till Wiesbaden, Frankfurt am Main (Mainz) och Biebrich vilka ligger i n. av W. och ha förbindelse med spårvagn. Drottning Sofia besökte ofta Biebrich. Dresden och Berlin. Fr. am M. har många Goetheminnen och är en förtjusande stad. Tyskarna är ett trevligt och angenämt folk så Ni kan mycket väl resa dit ensam och ändå få trevligt, d. v. s. förutsatt Ni kan språket.
Hjördis.

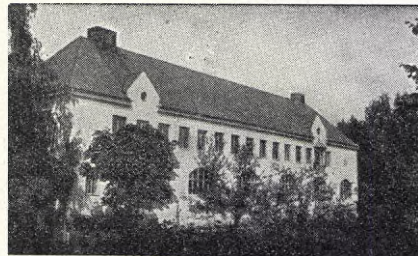
Svar till Lördagsläsarinna sedan 1914. I 10 år har jag haft nervvärk över mitt ena öga, jag sökte alla läkare, fick elekt. behandl. låg på lasarettet i Lund men ingenting hjälpte. Men så fick jag söka en expr. apotekare som botade sjuka och fick av honom en medicin som hjälpte. Han är nu död men jag får ännu köpa hans med. den kostar 10 kr. men det är 500 gr. Sedan var värken som bortblåst och jag har inte känt den på 3 år. Skulle Ni vilja taga den, sänder jag en flaska mot postförskott. Min ålder är 45 år. Min adress: Kassörskan Agnes Håkansson, Lövestad (Skåne).

BREVLÄDA

RED: S BREVLÄDA.

Förf. till När männen tjuras. Tack, ingenting för oss. Om manuskriptet önskas i retur var god insänd porto.

Gertrud. Beskrivning på hur en flickjumper stickas finns i nr 4, årgång 1927. Numret kan erhållas mot postförskott genom rekvisition till Iduns Expedition, Stockholm.

SOLBACKA LÄROVERK

(Internat för gossar; klass 1-6 29:0 läsåret.)

Realskola under K. Skolöverstyrelsens inspektion.
Examensrätt. Fullständigt treårigt gymnasium kommer att upprättas.
Härligaste sömländsk natur. Skog och sjö. Härdande friluftsliv och idrottsliv. Moderna lokaler. — Höstterminen börjar 2 sept. — Fullgott uppförandebetyg fordras. — Avgifter pr läsår f. n.: klass 1 kr. 1800:—, klass 2—3 kr. 2000:—, klass 4—6 kr. 2100:—.
Styrelsens ordf.: Rektor Carl Svedelius, Sthlm. — Post- och järnvägsstation: Stjärnhov (vid Västra stambanan, 84 km. fr. Sthlm.). Rt. Stjärnhov 17. — Närmare upplysningar genom

REKTOR FOLKE GODING.

9 Sept.—14 Dec. 6—9 e. m. 10—1 f. m.
Norska, Tyska, Engelska, Franska, Spanska, Ryska. Nybörjarklasser, fortsättningskurser och konversationscirklar vid
Språk! Stockholms Borgarskola
Privatkurser i Italienska, Finska, Polska, Latin, Grekiska, Hebreiska.
Konsthistoria å förmiddagstid i samband med språklektionerna.
Begär "Meddelande för 1929 —30" i bokhandeln.
Inskrivning från 2 sept. varje helgfri dag, Malmkillnadsgatan 58 A, 10.30—11.30 f. m., 7—8 e. m. Till privatkurser inskrivning å Rektorexpeditionen, Brunngat. 13; 82 11. N. 55 31 (eft. 15 aug.)
(Klipp ut annonsen.)

Högre kurs i Franska språket

Samfundet Alliance Française och Stockholms Borgarskola.

För damer och herrar med tillräckliga förkunskaper i språket anordnas förmiddagskurser i franska vid Stockholms Borgarskola 9 Sept.—14 Dec. i följande läroämnen: Grammaire, Histoire de la Littérature, Histoire de l'Art et de la Civilisation, Lecture expliquée, Diction et Conversation, Composition, Förståndare: M:lle Signe Berg. Infödda lärare. Anmälningar mottagas från 2 sept. å Borgarskolans expedition, Brunngatan 13, 2 tr., varje helgfri dag kl. 10—5. Rektor träffas personl. kl. 11,15—12,15. Tel. 8211, N. 5531.
Klipp ut annonsen. Begär "meddelande" och schema i bokhandeln.

Teleborgs Hjälpension för Flickor

å Teleborgs Slott invid Växjö. Undervisning enl. flickskolans kurser t. o. m. 8:de klassen. Särskild kurs i språk, konst- och litteraturhistoria, musik, hushåll och sömnad. Alla ämnen valfria. Individuell undervisning. Infödda språklär., konservatorieutbildad musiklär., exam. skolkökslär. Pensionsavgift 2,000 kr. pr läsår. Höstterminen börjar den 30 aug. Prospekt på begäran.
Elsa Kjellander-El Kirsh, Teleborg, Växjö. Rt. 199.

Upsala Läns Hemslöjdsförenings Kvinnl. Slöjdskola, UPSALA.

Yrkeskurs i vävning och kurser i hemvävning börja 15 sept. Frielevplatser. — Begär prospekt.

Sätergläntans Vävskola

(i Dalarna, 1 mil söder om Leksand.)
börjar sina vävkurser i mitten av januari. Extra kurs i teckning, mönster-ritning. Högläge. Tillfälle till stärkande friluftsliv och sport. Prospekt på begäran. Adress Insjön. Tel. 95.

Hjälpension för flickor, Herrsätra skola, Carlberga, Södertälje

mottager elever på flickskolans alla stadier. Normalskolekompetens. Moderna metoder och individuell undervisning. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte. Hemlik atmosfär. Stärkande friluftsliv. Nybyggnad med bl. a. tidsenlig gymnastiksal, slöjd- och sjukrum under uppförande. Närmare genom
Tel. Södertälje 532. ANNA SUNDIN, Förestånd.

MÄRTHASKOLAN

Undervisning i kläd- och linnesömnad, Höstterminen börjar den 2 september. Birger Jarlsgatan 16, STOCKHOLM. Tel. 6930. Tel. 76820.

S:t Sigfrids Skolhem för gossar, Råppe.

Härligt läge på småländska höglandet. Skickl. lärare med akad. exam.; 1 lärare för var fjärde elev. Tysk och engelsk konversation. Rörliga klasser. Koncentrationsläsning. Sport och idrott. Enda skola i Sverige som prep. för Engl. Publ. School. Arsinackord. för elever med föräldrar bosatta utrikes. Synnerl. varmt rekomm. av läkare och andra mälsmän. Psykiskt defekta eller vanartade elever mottagas ej. Skolan börjar sitt 10:de läsår d. 31 aug. Två platser lediga för värtermännen i de lägre klasserna. Prosp. och ref. genom ANNA ULLMAN, f. Albin.
Honours dipl. L. L. A. Exam. St. Andrews Universitet, Scotland. Rikstel. Växjö 432. Post. Råppe.

Mazetti

DINER-PRALINER

Mazetti
DINER-PRALINER

GULD MEDALJER
London, Paris, Berlin, Rom, Madrid, Bruxelles,
Bordeaux, Stockholm, Helsingborg, Lund.

*Försäljas i förseglade
förpackningar och i lös vikt*

Gyllenhammars

HAVRE-MUST

gör

mig
väldigt
stark

Baka med

**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

*Bakpulvret
man alltid kan
lita på.*

*"Vilken härlig
kvalitet*

det är i det här duktyget! Ser Du nu, vilken skillnad det är mellan de andra vi tittat på och det här — av Almedahls tillverkning. Det här skall Du absolut taga. . ."

Almedahls är sedan gammalt känt för sina ypperliga linnettillverkningar, samtliga överlägsna bästa utländska fabrikat.

När Ni tänker sätta bo eller behöver förnya Edert linneförråd av dukar, servietter eller andra linnevaror, köp då det svenska kvalitetsmärket med de gamla anorna, köp

Almedahls

Hellinne Duktyger,
Servietter, Handdukar.

